

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
Z A G R E B
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
Z A G R A B I A

**ELABORAT O UVJETIMA
HRVATSKOG KATOLIČKOG SVEUČILIŠTA
ZA IZDAVANJE DOPUSNICE ZA OBAVLJANJE ZNANSTVENE DJELATNOSTI
U ZNANSTVENOM PODRUČJU
DRUŠTVENIH I HUMANISTIČKIH ZNANOSTI**

Zagreb, siječanj 2014.

UVOD

Hrvatska biskupska konferencija je dana 12. listopada 2004. godine donijela Odluku o osnivanju katoličkog sveučilišta, čiji je osnivač Zagrebačka nadbiskupija.

Hrvatsko katoličko sveučilište započelo je s radom 2008. godine kada dobiva dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i izvođenje studijskih programa psihologije, sociologije i povijesti. Sveučilište djeluje u prostoru (kampusu) u vlasništvu Zagrebačke nadbiskupije.

DJELATNOST HRVATSKOG KATOLIČKOG SVEUČILIŠTA

Temeljm Dekreta, I

nstrukcije za osnivanje Hrvatskog katoličkog sveučilišta, Statuta i Dopusnica za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i izvođenja studijskih programa povijesti, sociologije i psihologije, Sveučilište obavlja djelatnost ustrojavanja i izvođenja sveučilišnih preddiplomskih i diplomskih studija, poslijediplomskih studija, stručnih preddiplomskih i diplomskih studija, programa cjeloživotnog učenja i stručnog usavršavanja, obavljanje znanstvenog, istraživačkog i visokostručnog rada, izdavačku, tiskarsku i medijsku djelatnost, bibliotečnu i informatičku djelatnost, izradu stručnih mišljenja i vještačenja, poslove poboljšanja studentskog standarda, te druge djelatnosti koje služe obavljanju prethodnih djelatnosti, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju za navedene djelatnosti.

Djelovanje Hrvatskog katoličkog sveučilišta temelji se na:

- načelima katoličkog nauka s visokim i posebnim zahtjevima slobode i odgovornosti,
- vrjednovanju, čuvanju, promicanju i zaštiti hrvatske tradicije i nacionalne baštine, te cjelokupne kulture,
- akademskoj autonomiji, akademskim slobodama i ovlastima Sveučilišta,
- javnosti rada,
- nedjeljivosti sveučilišnog nastavnog, znanstveno-nastavnog rada i znanstvenog istraživanja, odnosno umjetničkog stvaralaštva,
- uzajamnosti i partnerstvu pripadnika akademske zajednice,
- etičnosti svih članova akademske zajednice,
- usklađivanju s europskim sustavom visokog obrazovanja,
- poštivanju i afirmaciji ljudskih prava u skladu s naučavanjem Crkve,
- promicanju razumijevanja katoličke vjere, te katoličke i hrvatske kulture i misli,
- jedinstvu stručnog i obrazovnog rada u svrhu osposobljavanja za specifična stručna znanja i vještine,
- konceptu cjeloživotnog obrazovanja,
- povezanosti s predtercijarnim obrazovanjem,
- interakciji s društvenom zajednicom i obvezi razvoja društvene odgovornost studenata i drugih članova akademske i znanstvene zajednice,
- međunarodnim mjerilima kvalitete,
- zaštiti intelektualnog vlasništva.

Sveučilište promiče zaštitu i razvoj ljudskog dostojanstva i kulturne baštine, supsidijarnosti, solidarnosti, pravednosti, dijaloga i općeg dobra, kao i autonomiju znanosti, izvrsnosti, međunarodnu suradnju, posebice s katoličkim sveučilištima, te nacionalni identitet putem nastavnog, istraživačkog i stručnog rada i drugih djelatnosti.

Zadaća Sveučilišta je provođenje visokoškolske i znanstvene djelatnosti uz razvijanje

nastavnog, znanstvenog, istraživačkog i stručnog rada te obavljanje odgovarajućih popratnih djelatnosti u skladu s temeljnim etičkim načelima katoličke vjere.

Sveučilište povezivanjem znanstvenog istraživanja, umjetničkog stvaralaštva i izvođenja studijskih programa, razvija znanost, umjetnost i struku, priprema studente za obavljanje profesionalnih djelatnosti na temelju znanstvenih spoznaja i metoda kao i umjetničkih vrijednosti, stvara visokoobrazovni, znanstveni i umjetnički pomladak, sudjeluje u ostvarivanju društvenih interesa studenata te promiče međunarodnu suradnju u visokom obrazovanju i u znanstvenoj i umjetničkoj djelatnosti.

USTROJ

Sveučilište svoju nastavnu, znanstvenu, stručnu i ostalu djelatnost obavlja kroz sastavnice: sveučilišne odjele, katedru za teologiju, fakultete, akademije, institute, te ostale ustrojbene jedinice: rektorat, centre, sveučilišnu knjižnicu i sveučilišnu kapelaniju. Sastavnice Sveučilišta nisu pravne osobe i ne mogu samostalno nastupati u pravnom prometu i poslovanju.

Za obavljanje znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti Sveučilište je ustrojilo:

- sveučilišne odjele,
- katedru za teologiju,
- ustrojbene jedinice za znanstveni i istraživački rad,
- te ostale ustrojbene jedinice (rektorat, sveučilišnu knjižnicu, sveučilišnu kapelaniju, tajništvo i studentsko informacijsko središte).

PROGRAM ZNANSTVENE DJELATNOSTI

Hrvatsko katoličko sveučilište, oslanjajući se na svoj katolički identitet, znanstveno-istraživačku djelatnost drži svojom ključnom komponentom u ostvarenju svoje misije u pogledu akademske izvrsnosti, visokoškolskog obrazovanja i doprinosa razvoju cjelokupnog hrvatskog društva. U razvoju vlastite znanstvene djelatnosti Hrvatsko katoličko sveučilište vodi se sljedećim temeljnim postavkama:

- Znanstvena potraga za istinom kao temeljnom društvenom vrijednošću, zajedno s vjerskim, filozofskim i umjetničkim traganjem za istinom, predstavlja konceptualnu osnovu suvremenog društva;
- Znanost i spoznaje dobivene istraživačkim radom osnova su i pokretač organizacijskog, tehnološkog i svekolikog gospodarskog napretka;
- Znanstveni napredak doprinosi osobnom razvoju i sazrijevanju pojedinaca te njihovom uključivanju u kulturni i društveni život moderne zajednice;
- Međuodnos i pažljivo uspostavljena ravnoteža katoličkog identiteta i vrijednosnog sustava s jedne strane i znanstvenih spoznaja s druge strane čine temelj ukupnog uravnoteženog osobnog, društvenog i gospodarskog razvoja;
- Znanstvena djelatnost na sveučilištima izravno podiže kvalitetu visokoškolske nastave, osigurava suvremenost i aktualnost sveučilišnih studijskih programa te omogućuje prijenos stručnih i znanstvenih spoznaja u sve vidove društvenih aktivnosti;
- Razvoj vlastitih znanstvenih kapaciteta je nužan preduvjet za strateško promišljanje nacionalnih prioriteta u društvenom i gospodarskom razvoju i planiranje njihovog ostvarenja.

Navedene postavke se isprepliću u misiji Hrvatskog katoličkog sveučilišta, *kontinuiranoj*

potraži za istinom kroz znanstvena istraživanja, te očuvanje i prenošenje znanja za dobrobit društva pri čemu se osobita pozornost posvećujemo odgoju (formaciji) cjelovite osobe u katoličkoj tradiciji i duhovnosti (na temelju Apostolske Konstitucije “Ex corde Ecclesiae”).

Vizija Hrvatskog katoličkog sveučilišta je *postati akademskom institucijom koja želi ponuditi prepoznatljive znanstvene i visokoškolske programe u odnosu na postojeće u Hrvatskoj s obzirom na sadržaj i katolički duh sveučilišta, ali uz poštivanje najviših standarda znanstvenog i nastavnog rada.*

Studirati na sveučilištu ne znači samo sakupljati određeno znanje, već je sveučilišni život više jedno usvajanje određenih vještina i znanja, vrijednosti, kodeksa ponašanja i odnosa prema ljudima i svijetu. Akademski se građanin, koji ima privilegij i čast studirati, uči kako disciplinirati svoju misao, koncentrirati se na neki problem, znati se koristiti akumuliranim znanjem čovječanstva, odnosno znati se služiti literaturom, pretraživati baze podataka, odabirati metodu kojom će racionalno riješiti neki problem. Biti na Hrvatskom katoličkom sveučilištu znači također posvješćivati si bogatstvo koje sa sobom nosi ova odrednica katolički. Ovo katolički izvodi se iz grčkog pojma katolikos, što označava ono opće, sveopće, univerzalno. Drugi pojam koji je blizak ovome katolički jest katolikon, što se odnosi na lijek koji liječi sve bolesti. Najveće bolesti koje danas muče čovječanstvo su oholost, škrtost, malenost, provincijalizam, zatvorenost u sebe i zaokupljenost svojim malim životom, svojim požudama i željama.

Ovo katoličko otvara za ono opće, veliko, kako to kaže veliki hrvatski pjesnik A.B. Šimić: „Čovječe pazi da ne ideš malen ispod zvijezda“. Ovo katoličko otvara za ono što se ne tiče samo mene i neke provincijalne probleme, već što uključuje mene ali tiče se i cijelog čovječanstva. Usvajajući vrijednosti katoličkog sveučilišta biva se dijelom mjesne zajednice ali i građaninom svijeta. Građaninom svijeta postaje se upravo time što se biva kadrin svijetu dati najbolje od sebe i svoga, razviti od Boga primljene talente preko znanosti, kulture i tradicije u kojoj se živi. Hrvatska je zemlja bogate kulture, tradicije, čvrstih humanističkih vrijednosti. Hrvatska je također zemlja bogata vodama, šumama, morem. Uza sve nevolje povijesti naši su preci uspjeli sačuvati za nas ovaj prekrasan prostor. I ne samo prostor, uspjeli su izgraditi, gotovo na stoljetnoj bojišnici, jednu fascinantnu kulturu. Mi smo danas pozvani i odgovorni da to što smo primili sačuvamo za našu djecu, za generacije koje nadolaze iza nas. Dakle, pozvani smo da budemo progresivni i konzervativni. Conservatio, conservare odnosi se na ono čuvati, očuvati. A čuva se ono što vrijedi, čuva se bogatstvo. No, nije dovoljno samo čuvati. Kako kaže sv. Pavao: Za slobodu nas Krist oslobodi! Ne možemo samo čuvati ono što smo baštinili. Moramo i razvijati, oplemenjivati, iznijeti na vidjelo ono najbolje hrvatsko i u Hrvatskoj i oplemeniti svijet tim blagom.

Prioritet Hrvatskog katoličkog sveučilišta je uravnotežiti ostvarenje svoje misije i vizije s vrijednostima HKS-a poput razvoja cjelovite osobe, katoličkog identiteta, integriteta i znanstveno-nastavne izvrsnosti pojedinaca i institucije te neprestanog ulaganja u razvoj Hrvatskog katoličkog sveučilišta.

Ova temeljna određenja prema znanstvenoj djelatnosti su jasno prepoznata i ugrađena u osnivačke i druge akte Hrvatskog katoličkog sveučilišta.

Tako u polaznim osnovama Statuta Hrvatskog katoličkog sveučilišta stoji:

Hrvatsko katoličko sveučilište usmjereno je na razvoj međunarodno priznatog i prepoznatog Sveučilišta koje je nositelj obrazovno-znanstvenih procesa u svrhu napretka hrvatskog društva i očuvanja njegovog identiteta, ali i katoličkog svjetonazora s ciljem povezivanja

znanja sa životom i napretkom cjelokupne hrvatske društvene zajednice.

Hrvatsko katoličko sveučilište promiče zaštitu i razvoj ljudskog dostojanstva, opće i nacionalne kulturne baštine; poštuje i zauzima se za autonomiju znanosti i znanstvenu izvrsnost; istraživačkim i nastavnim radom te drugim djelatnostima razvija međunarodnu suradnju i pridonosi jačanju katoličkog i hrvatskog nacionalnog identiteta.

Djelovanje Hrvatskog katoličkog sveučilišta temelji se na trajnom traženju istine putem istraživanja, čuvanja i posredovanja znanja za dobro društva sukladno načelima katoličkog nauka i u skladu s naravi katoličke univerzalnosti kao i u skladu s visokim i posebnim zahtjevima slobode. Sveučilište skrbi o uspostavljanju i podržavanju primjerenih odnosa i suradnje s istraživačkim, znanstvenim, nastavnim, kulturnim i crkvenim ustanovama, posebice katoličkim sveučilištima diljem svijeta, radi međunarodne razmjene spoznaja, iskustava, znanja i vještina, posebno na području znanosti, kulture i umjetnosti.“

U hrvatskom društvu tijekom zadnjih nekoliko godina razvila se bogata mreža visokoškolskih i znanstvenih ustanova. Premda su one uglavnom financirane iz javnih izvora, nisu oslobođene imperativa izgrađivanja i jačanja konkurentskih sposobnosti na područjima svoje kompetencije. S tim je imperativom suočeno i Hrvatsko katoličko sveučilište; njegovu oštrinu Hrvatsko katoličko sveučilište osjeća utoliko izravnije koliko ne može računati samo s javnim izvorima financiranja. Svojom sposobnošću i konkurentnošću treba trajno osiguravati potrebnu privlačnost u hrvatskom društvu. Imaju li se u vidu mrežne tendencije istodobne integracije/diferencijacije u sektoru visokoškolske naobrazbe i znanstvenih istraživanja u europskim zemljama razložno je vjerovati kako će se i Hrvatsko katoličko sveučilište u bliskoj budućnosti pojaviti kao institucijski sudionik (što povezuje i okuplja, a ujedno i diferencira) srodne hrvatske ustanove prisutne na cijelom hrvatskom teritoriju, pomažući im u učvršćivanju njihove kompetentnosti i konkurentnosti.

ANALIZA ZNANSTVENOG POTENCIJALA ZNANSTVENE ORGANIZACIJE I NJEZINOG POLOŽAJA U ZNANSTVENOM I POSLOVNOM OKRUŽENJU

- HKS je integrirano sveučilište što olakšava interdisciplinarnu suradnju i omogućuje efikasniju alokaciju resursa u svim aktivnostima sveučilišta, posebice onim znanstvenim.
- Dobra multidisciplinarna osposobljenost za proučavanje problema s hrvatskog prostora te posljedično veliki suradnički kapacitet za sve domaće i strane znanstvene institucije kojima je taj prostor znanstveno interesantan.
- Postojanje mreže katoličkih sveučilišta u svijetu s kojima je olakšana suradnja u znanstvenim istraživanjima i visokoškolskoj nastavi.
- Znanstvenici na HKS-u posjeduju ekspertizu iz različitih znanstvenih područja i polja što predstavlja jaku osnovu za provođenje interdisciplinarnih i multidisciplinarnih znanstvenih projekata.
- Na HKS-u postoji skupina iskusnih znanstvenika (u znanstvenim zvanjima višeg znanstvenog suradnika i znanstvenog savjetnika) sa značajnim istraživačkim rezultatima i sa značajnim znanjem i iskustvom u osmišljavanju i vođenju znanstvenih projekata. Na svakom od postojećih sveučilišnih odjela HKS-a je angažirano barem nekoliko takvih znanstvenika.
- Veliki broj djelatnika Hrvatskog katoličkog sveučilišta u znanstveno-nastavnim zvanjima ima značajna istraživačka postignuća i iskustvo, osobito s obzirom na svoju fazu znanstvene karijere.
- Značajan mentorski kapacitet i interes znanstvenika HKS-a za rad s doktorantima i

mlađim znanstvenicima.

- Veliki broj mladih i ambicioznih kvalitetnih mladih znanstvenika (znanstvenih suradnika) koji u svom području istraživanja već ostvaruju vrsne rezultate i prepoznatljivost u domaćoj i međunarodnoj znanstvenoj zajednici.
- Talentirani i motivirani asistenti koji imaju definirane istraživačke interese te jasnu viziju i plan osobnog znanstvenog razvoja i rada.
- Postojanje značajnog iskustva na razini sveučilišta u procesima publiciranja znanstvenih i stručnih publikacija u domaćim i stranim znanstvenim i stručnim časopisima te sudjelovanju i organiziranju domaćih i međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova.
- Svijest o važnosti permanentnog metodološkog napretka te započeti proces razvoja naprednih kvantitativnih tehnika te primjene metoda temeljenih na novim tehnologijama u društvenim i humanističkim znanostima.
- Svijest o potrebi usmjeravanja znanstvenih istraživanja prema prioritetnim problemima u Hrvatskoj i svijetu.
- Entuzijazam i ambicija mlade i nove znanstvene ustanove, želja za znanstvenom promocijom Hrvatskog katoličkog sveučilišta i njegove znanstvene zajednice.
- Uspostavljena atmosfera povjerenja, suradnje i usmjerenosti na znanstvenu kvalitetu (dobra komunikacija unutar sveučilišnih odjela i među njima, kultura razmjene informacija i otvorenost za iznošenje ideja i prijedloga, mentorski rad s asistentima i mlađim znanstvenicima).
- Spremnost HKS-a na daljnja ulaganja u uvjete rada i usavršavanje znanstvenika.
- Uspostavljeni formalni i neformalni oblici suradnje s akademskim institucijama u svijetu i Hrvatskoj.
- Značajan broj vanjskih nastavnih suradnika s drugih hrvatskih znanstvenih i akademskih institucija koji mogu omogućiti i pospješiti uspostavu znanstvene suradnje s tim institucijama i tako pojačati postojeći znanstveni kapacitet HKS-a.
- Dobri materijalni uvjeti rada, uključujući radni prostor, tehničku opremljenost (mrežni sustavi, računala i računalna učionica), pristup stručnoj literaturi i informacijama (Sveučilišna knjižnica, pristup online bazama podataka) te raspoloživost specijaliziranog znanstvenog softvera (npr. SPSS).
- Dobra lokacija Hrvatskog katoličkog sveučilišta, kako u Hrvatskoj i regiji, tako i u glavnom gradu Zagrebu.
- Na HKS-u postoji niz znanstvenika sa specifičnim znanjima i vještinama (znanje i iskustvo u provođenju kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja, kao i anketnih istraživanja s velikim reprezentativnim uzorcima sudionika te s iskustvom u prikupljanju, organizaciji i suvremenim metodama statističke obrade podataka. Pokrivanje široke vremenske i tematske lepeze u povijesnim znanostima.)
- Ovisnost o premalom broju različitih izvora financiranja te nepredvidljivost novčanih tijekova iz javnih izvora financiranja nastavne i znanstvene djelatnosti.
- Nedovoljna prepoznatljivost HKS-a kao znanstvene ustanove, osobito prema međunarodnoj znanstvenoj zajednici, prvenstveno radi mladosti same institucije, ali i zbog drugih razloga.
- Još uvijek nedovoljna povezanost s domaćim i stranim akademskim institucijama te javnim institucijama i kompanijama.
- Uspostava mnogih procedura usmjerenih na daljnje unaprijeđivanje znanstvene djelatnosti na HKS-u je još uvijek u tijeku i za neke od njih je nepredvidiv datum njihova završetka. Potrebni su dodatni napor u povećanju dostupnosti literature i uspostavi vlastite izdavačke djelatnosti.

- Relativno malen broj znanstvenika u najvišem znanstvenom zvanju.
  - Ovisnost o radu nekolicine seniornih znanstvenika i osjetljivost ukupne znanstvene djelatnosti na njihovu moguću spriječenost u znanstvenom radu ili odlazak s institucije.
  - Trenutno nerazvijen sustav financiranja doktorata za asistente, nemogućnost pristupa sustavu znanstvenih novaka (ili nekom zamjenskom mehanizmu) prije inicijalne znanstvene akreditacije.
  - Još uvijek nije postignut broj stalno zaposlenih istraživača u znanstveno-nastavnim zvanjima u skladu s visokim ciljevima znanstvenog i nastavnog razvoja sveučilišta te postoji povezana ovisnost o vanjskim suradnicima. Za izvođenje složenijih i opsežnijih istraživačkih projekata i programa potreban je veći broj stalno zaposlenih istraživača.
  - Trenutno nedovoljan broj mladih znanstvenika u statusu doktoranta.
  - Povećano administrativno opterećenje znanstvenika uslijed procedura uspostave ukupne sveučilišne djelatnosti.
  - Još uvijek nije u potpunosti uspostavljen sustav mentoriranja doktoranata i drugih mladih znanstvenika. Postojanje potrebe za boljim koordiniranjem znanstvenih aktivnosti mlađih kolega u znanstveno-nastavnim zvanjima.
-
- Razvoj multidisciplinarnih i interdisciplinarnih istraživačkih smjerova koje omogućava i pospješuje struktura HKS-a kao integriranog sveučilišta.
  - Segmenti izučavanja bogate nacionalne baštine i opsežne, no pri tom globalno relevantne znanstvene problematike u kojoj znanstvenici HKS-a imaju prepoznatljivu ili vodeću ekspertizu na nacionalnoj ili regionalnoj znanstvenoj razini.
  - Na HKS-u kao mladoj instituciji na početku svog razvoja postoji mogućnost izgradnje nove organizacijske strukture koja je prilagođenija zahtjevima modernog visokoškolskog i znanstveno-istraživačkog rada.
  - Mogućnost oblikovanja istraživačkih grupa „od nule“, neopterećenih zastarjelim organizacijskim shemama, u skladu s relevantnim znanstvenim problemima.
  - Mogućnost uključivanja u mrežu katoličkih sveučilišta u svijetu uz olakšanu uspostavu znanstvene suradnje i razmjene istraživača.
  - Uključivanje u međunarodne istraživačke projekte zajedno s razmjenom istraživača, postdoktoranata i doktoranata.
  - Mogućnost suradnje s javnim sektorom (resorna ministarstva, tijela državne i lokalne uprave, javna poduzeća).
  - Ostvarivanje suradnje s nevladinim sektorom u zemlji i inozemstvu.
  - Mogućnost osnivanja doktorskih studija, prijenosa znanstvenih rezultata u visokoškolski proces i povezivanja znanstvenog i nastavnog rada. Uključivanje talentiranih preddiplomskih i diplomskih studenata u znanstveni rad.
  - Financiranje doktoranata iz različitih, između ostalog i javnih izvora.
  - Osiguranje priljeva vlastitih sredstava putem različitih primijenjenih istraživanja te konzultantskih i savjetodavnih usluga.
  - Infrastrukturni i drugi projekti Europske unije, kao i drugih međunarodnih organizacija.
  - Nabava dodatne istraživačke opreme prijavom na natječaje za nabavu kapitalne znanstvene opreme.
-
- Neizvjestan model, opseg i pouzdanost financiranja znanosti iz javnih izvora u Republici Hrvatskoj.
  - Promjenjiva, nedorađena, a ponekad i neodgovarajuća zakonska i podzakonska

- rješenja kojima se regulira znanstvena djelatnost.
- Dugogodišnji negativni trendovi smanjivanja financiranja znanstvene djelatnosti, a osobito njihovo ustrajavanje ili nastavak, koji sustavno erodiraju znanstveni kapacitet institucija, smanjuju istraživačku bazu i ruše motiviranost znanstvenika u nastojanjima k znanstvenoj izvrsnosti.
  - Nekritički stav administrativno-upravljačkih struktura u RH prema temeljnim znanstvenim istraživanjima i podcjenjivanje indirektnih učinaka istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima na društvo i gospodarstvo.
  - Trenutna gospodarska kriza, čiji završetak se ne nazire, za vrlo brojne privatne i javne tvrtke čini ulaganja u znanstvena istraživanja ciljevima vrlo niskog prioriteta. Stoga je vrlo neizvjesno kada i u kolikom opsegu navedeni sektor može postati alternativni izvor financiranja znanstvenih projekata na Hrvatskom katoličkom sveučilištu.
  - Nerazumijevanje javnosti za važnost znanosti i istraživačkog rada, ali i nepostojanje jasnih puteva u hrvatskom društvu preko kojih bi rezultati znanstvenih istraživanja mogli osnažiti gospodarski i ukupni društveni razvoj.
  - Odjev najkvalitetnijih studenata i doktoranata u inozemstvo, osobito nakon priključenja Europskoj uniji.
  - Nedostupnost novije istraživačke građe i prostorna disperzija starije istraživačke građe (u većem broju stranih zemalja) mogu djelovati ograničavajuće na doseg znanstvenih projekata u povijesnim znanostima.
  - Gubitak fokusa s identificiranih glavnih znanstvenih tema na manja i fragmentirana istraživanja.
  - Kriterij zapošljavanja prema potrebama nastave (u smislu pokrivanja svih potpodručja neke discipline) može spriječiti postizanje potrebne koncentracije istraživača za istraživanja pojedinih znanstvenih tema.
  - Odlazak ključnih znanstvenika.

STRATEŠKI CILJEVI (OPĆI CILJEVI)

Strateški ciljevi razvoja znanstvene djelatnosti na Hrvatskom katoličkom sveučilištu mogu se svrstati u tri glavne grupe:

- **Uvjeti za znanstveni rad:** osiguranje i permanentno unaprijeđivanje uvjeta za znanstveno-istraživački rad
- **Kvaliteta znanstvenih istraživanja:** postizanje visoke razine znanstvene izvrsnosti, kvalitete istraživanja, njihove društvene relevantnosti te uključenosti u međunarodne znanstvene aktivnosti
- **Diseminacija i prijenos znanstvenih rezultata:** diseminacija znanstvenih rezultata i prijenos stručnih znanja međunarodnoj i domaćoj znanstvenoj zajednici te cjelokupnoj javnosti

Uvjeti za znanstveni rad

1. Pronalaženje optimalne organizacijske strukture za razvoj i obavljanje znanstvene djelatnosti u pojedinim znanstvenim disciplinama kao i u interdisciplinarnim područjima
- Osnivanje umreženih organizacijskih jedinica predviđenih Statutom Hrvatskog katoličkog sveučilišta (znanstveno-istraživačkih instituta i istraživačkih centara) u svrhu unaprijeđenja pojedinih oblika znanstvenih istraživanja ili znanstvenih istraživanja u pojedinim disciplinama
2. Razvoj infrastrukture i timova stručne podrške za prijavu i vođenje znanstvenih projekata financiranih iz domaćih i inozemnih izvora. Strateški ciljevi uključuju

- Formiranje i ekipiranje ureda za projekte
  - Uspostava permanentne edukacije istraživačkog i administrativnog osoblja za procedure prijave i upravljanja znanstvenim projektima
  - Jačanje unutarnje koordinacije istraživačkog i administrativnog osoblja u procesima prijave i vođenja znanstvenih projekata
3. Diverzifikacija izvora financiranja znanstvene djelatnosti
- Snažna aktivnost u prijavama na natječaje za projekte iz proračuna RH (npr. HRZZ i MZOS)
  - Izgradnja snažne usmjerenosti na sredstva međunarodnih organizacija koje financiraju znanstveno-istraživački rad (FP7, Horizon 2020, ESF, agencije UN-a, NATO, Templeton Foundation, HERA, itd.)
  - Zajednički projekti katoličkih sveučilišta
  - Angažiranje izvora Osnivača u znanstvenim istraživanjima
  - Usmjeravanje sredstava iz vlastitih izvora u znanstvenu djelatnost na HKS-u
  - Osnivanje zaklada za potporu znanstvenim istraživanjima na HKS-u
  - Prihvat donacija te drugih izvora financiranja za unaprijeđenje i obavljanje znanstvene djelatnosti

Kvaliteta znanstvenih istraživanja

1. Razvoj znanstvenih područja, specifičnih tematika i pristupa u istraživanju koji nisu adekvatno zastupljeni u znanstvenoj zajednici u Hrvatskoj ili za njima postoji velika potreba u hrvatskom društvu i gospodarstvu. Konkretni strateški ciljevi uključuju:
  - Doprinos izradi i razradi strategije znanstvenog i ukupnog razvoja RH, uvažavajući strana iskustva, ali temeljen na dubokom uvidu u posebnosti hrvatskog društva
  - Obrada europskih i svjetskih megatrendova, osobito multidisciplinarnih i interdisciplinarnih pristupa
  - Obrada specifičnosti hrvatskog društva, uključujući društvene i gospodarske izazove i nedostatke, ali i specifične prednosti
  - Pitanja vezana uz nacionalni identitet
2. Uspostava i održavanje visokih kriterija znanstvene kvalitete i izvrsnosti kroz mjere koje uključuju:
  - Uspostava visokih standarda pri zapošljavanju istraživača u znanstvenim i znanstveno-nastavnim zvanjima
  - Uvođenje mehanizama unaprijeđenja i kontrole kvalitete znanstvene djelatnosti
  - Poticanje uvođenja novih istraživačkih metodologija, tehnika i pristupa
  - Razvoj intenzivne komunikacije među istraživačima te poticajne istraživačke atmosfere, osobito u smjeru interdisciplinarnih istraživanja
  - Razvoj vlastite istraživačke mreže koja uključuje vanjske suradnike istraživače, bivše znanstvenike s HKS-a te mrežu alumni.
3. Posvećenost Hrvatskog katoličkog sveučilišta međunarodnoj suradnji kao strateški ključnoj aktivnosti za ostvarenje vlastite misije u polju znanstvenog rada se realizira kroz nekoliko pravaca djelovanja:
  - Uspostavljanje formalnih sporazuma o međunarodnoj suradnji s inozemnim akademskim institucijama, osobito koristeći mogućnosti uključivanja u mrežu katoličkih sveučilišta.
  - Korištenje svih oblika kontakata, a osobito osobnih kontakata znanstvenika s HKS-a te institucionalne srodnosti s inozemnim katoličkim sveučilištima kao kanala uspostave međunarodne suradnje sa stranim znanstvenim institucijama.
  - Uspostava međunarodnih gostujućih (semestralnih ili jednogodišnjih) profesura u znanstvenim područjima od posebnog značaja za hrvatsko društvo i hrvatski prostor s

ciljem jačanja znanstvenog i nastavnog ugleda Hrvatskog katoličkog sveučilišta te intenziviranja znanstvenih aktivnosti na HKS-u.

- Uspostava drugih oblika kraćih i dužih boravaka stranih znanstvenika na HKS-u s ciljem jačanja prijenosa specifičnih znanja i znanstvene suradnje.
- Jačanje suradnje na temelju postojećih međunarodnih projekata (European Value Study, Religion and human rights, ...) te predlaganje i uključivanje u druge projekte međunarodnog karaktera.

Diseminacija i prijenos znanstvenih rezultata

Strateški ciljevi Hrvatskog katoličkog sveučilišta su vezani uz tri razine prijenosa stručnih i znanstvenih znanja te diseminacije rezultata postignutih u istraživanjima na HKS-u:

1. Razvoj sustava prijenosa znanstvenih rezultata unutar akademske zajednice kroz
  - a. Diseminaciju znanstvenih rezultata istraživanja načinjenih na Hrvatskom katoličkom sveučilištu uz uspostavu specifičnih ciljeva:
    - Razvoj tradicije publiciranja u što kvalitetenijim međunarodnim i domaćim časopisima
    - Postizanje visoke aktivnosti u organizaciji i sudjelovanju na znanstvenim i stručnim skupovima
    - Razvoj izdavačke i suizdavačke djelatnosti
    - Doprinos popularizaciji znanosti
  - b. Prijenos znanstvenih rezultata u visokoškolski proces (proces znanstvenih istraživanja kao potpora izvrsnosti visokoškolske nastave) kroz
    - Prijenos znanstvenih rezultata i znanstvene metodologije u nastavu u svrhu unaprijeđivanja nastave
    - Osnivanje doktorskih studija na temelju znanstvene izvrsnosti istraživača u području studija i potreba u hrvatskom društvu
    - Pripremanje najboljih studenata preddiplomskih i diplomskih studija za znanstveni rad te njihovo uključivanje u znanstveni rad kao znanstvenih novaka, odnosno putem drugih oblika doktorskih pozicija, financiranih iz javnih ili privatnih izvora
2. Uspostavljanja i razvoj komunikacije s društvenim i gospodarskim subjektima koja obuhvaća:
  - Interakciju s djelatnicima iz javnog života, dužnosnicima i djelatnicima s javnih i državnih institucija te gospodarstvenicima pri osnivanju novih istraživačkih grupa i/ili instituta i uvođenju novih istraživačkih programa i projekata na HKS-u
  - Zajedničke istraživačke projekte s javnim institucijama te javnim i privatnim tvrtkama te druge oblike prijenosa znanstvenih i stručnih rezultata
  - Samostalno usmjeravanje znanstvene aktivnosti na Hrvatskom katoličkom sveučilištu prema konkretnim problemima hrvatskog društva
3. Uspostavljanje platforme za raspravu o međuodnosu znanosti i tehnike i pitanja od šireg društvenog značaja, što uključuje
  - Doprinos razvoju dijaloga znanstvenika i društva o pitanjima vrijednosnog karaktera (religija i znanost, bioetika, pitanja odgoja i formacije,...)
  - Formiranje ekspertnih grupa, formiranje specijalističkih baza podataka, koncentracije specifičnih znanja i tehnika, formiranje internih/eksternih grupa za raspravu itd.

OČEKIVANI ISHODI STRATEŠKOG PROGRAMA ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA

Glavni očekivani ishod strateškog programa znanstvenih istraživanja je oblikovanje Hrvatskog katoličkog sveučilišta kao cjelovitog sveučilišta s nedvojbenim istraživačkim karakterom koje uspijeva harmonizirati svoja stremljenja ka kvalitetnoj visokoškolskoj nastavi, izvrsnosti u znanstvenim istraživanjima i predanosti svom katoličkom identitetu.

U konkretnijim terminima, ostvarenje zacrtanih strateških ciljeva Hrvatskog katoličkog sveučilišta u periodu od pet godina će rezultirati u znanstvenoj instituciji

1. koja će kadrovski, administrativno i organizacijski biti sposobna osmisliti, predložiti i iznijeti složene istraživačke projekte u velikom broju znanstvenih disciplina, kao i složene interdisciplinarne projekte;
2. koja će raznolikošću i opsegom svojih izvora financiranja postići infrastrukturnu, kadrovsku i tehničku opremljenost za autonomno i kompetitivno obavljanje znanstvenih istraživanja;
3. sposobnoj za provođenje i usko specijaliziranih znanstvenih istraživanja, ali i široko postavljenih interdisciplinarnih projekata u čijem izvođenju sudjeluju znanstvenici s više sveučilišnih odjela HKS-a;
4. koja je sposobna dati značajan doprinos u rješavanju važnih i specifičnih problema hrvatskog društva i gospodarstva;
5. na kojoj je postignuta visoka razina znanstvene izvrsnosti istraživača i znanstvenih disciplina sa snažno razvijenom interdisciplinarnom suradnjom;
6. snažno uključenoj u međunarodnu suradnju, s pokrenutim programima razmjene sveučilišnih nastavnika i znanstvenika;
7. sposobnoj kvalitetno prikazati rezultate vlastitih istraživanja domaćoj i stranoj znanstvenoj javnosti, ali i ukupnoj javnosti kroz pristupačne popularno-znanstvene programe i aktivnosti;
8. na kojoj je postignuta snažna, no uravnotežena simbioza znanstvene i nastavne djelatnosti;
9. s uspostavljenom dvosmjernom komunikacijom s javnim i gospodarskim sektorom, kako s ciljem unaprijeđenja znanstvenih i nastavnih aktivnosti na HKS-u, tako i s ciljem prijenosa stručnih znanja i istraživačkih rezultata u društvo i gospodarstvo
10. na kojoj su uspostavljene platforme i modaliteti za raspravu o svim važnim društvenim pitanjima, kako unutar znanstvene zajednice, tako i s cjelokupnom javnošću

ZNANSTVENE TEME KOJE SVEUČILIŠTE NAMJERAVA ISTRAŽITI S DETALJNIM PROGRAMOM RADA I POSEBNIM CILJEVIMA ZA SVAKU TEMU

Odabir istraživačkih tema na koje će biti usmjerene znanstvene aktivnosti na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u sljedećih pet godina vođen je prvenstveno ekspertizom pojedinačnih istraživača na HKS-u te njihovim iskustvom i dosadašnjim rezultatima. Glavna ideja vodilja u odabiru znanstvenih tema jest kako pojedinačne ekspertize objediniti u nova, po potrebi i interdisciplinarna istraživanja radi ostvarenja strateških znanstvenih ciljeva Hrvatskog katoličkog sveučilišta s osobitom naglaskom na problemima hrvatskog društva.

Osim što pojedinačne znanstvene ekspertize sumirane na razini sveučilišnih odjela Sveučilišta predstavljaju temelj većih istraživačkih tema na razini HKS-a, pojedinačne ekspertize predstavljaju i mogućnost za ograničene pojedinačne ili manje grupne znanstvene projekte te za suradnju sa znanstvenicima s drugih akademskih institucijama u opsežnijim, no

fokusiranijim znanstvenim istraživanjima.

Pregled znanstvenih tema organiziran je prema sveučilišnim odjelima koji će biti njihovi nositelji. Za mnoge od navedenih tema se, međutim, može reći da su barem dijelom interdisciplinarnog karaktera te se očekuje sudjelovanje mnogih znanstvenika s drugih sveučilišnih odjela pa čak i iz drugih znanstvenih područja.

Znanstvene teme po sveučilišnim odjelima obuhvaćaju:

PSIHOLOGIJA

TEMA: Identitet i vrijednosti

U zadnja tri desetljeća je unutar društvenih i humanističkih znanosti razvijen znatan interes za proučavanje identiteta. Jedan dio odgovora na pitanje zašto se razvio toliki interes za to područje leži u tome što nam identitet odgovara na pitanja „tko smo“, „kojim skupinama pripadamo“, „što nas čini različitim od drugih“ i „kako sami sebe doživljavamo“. Međutim, odgovor se nalazi i u tome što se u modernim društvima nudi velik broj prihvatljivih individualnih identiteta temeljenih na socijalnoj interakciji s različitim socijalnim skupinama i ulogama koje ih određuju kao i mogućnosti da ih razviju. Drugim riječima, mjesto rođenja, društveni i religijski poredak te roditeljski status u novije vrijeme ne određuju identitet u tolikoj mjeri koliko su ga određivali u nekim prošlim vremenima. Globalizacija i tržišna ekonomija te snažan utjecaj medija oblikuju socijalnu okolinu u kojoj se individualne razlike i sličnosti često predstavljaju kroz izbor odjeće, stvari, medijskih idola i sl. Web komunikacija proces oblikovanja individualnog identiteta dodatno opterećuje. Stoga, usvajanje identiteta u suvremenim okolnostima spada među teže i zahtjevnije životne izazove te ono traje cijeli život.

U okviru ove znanstvene teme provodila bi se istraživanja koja pridonose boljem razumijevanju identiteta. U tim bi se istraživanjima proučavao razvoj identiteta iz različitih teorijskih okvira, sastavnice identiteta i njihov međuodnos. Obzirom da je za razumijevanje identiteta važno i poznavanje modela njegove međusobne povezanosti i isprepletenosti s vrijednostima, u istraživanjima bi se proučavao i odnos identiteta i vrijednosti. Spoznaje dobivene tim istraživanjima primjenjivale bi se za usmjeravanje i kreiranje aktivnosti namijenjenih osvještavanju našeg društva u pogledu identiteta i vrijednosti njegovih građana. Posebni ciljevi u okviru teme su:

1. Proučavanje razvoja identiteta
  - proučavanje razvoja identiteta iz različitih teorijskih perspektiva
  - proučavanje oblikovanja identiteta u različitim okvirima (regionalnom, nacionalnom i nadnacionalnom)
2. Proučavanje aspekata identiteta
  - proučavanje sastavnica individualnog identiteta
  - proučavanje sastavnica socijalnog identiteta
  - određivanje relativne važnosti pojedinih aspekata identiteta
  - proučavanje relativnog odnosa pojedinih identiteta
3. Proučavanje odnosa između identiteta i vrijednosti
  - proučavanje međuodnosa identiteta i različitih vrijednosnih orijentacija
4. Primjena rezultata i spoznaja istraživanja
  - razvoj preciznijih mjera različitih aspekata identiteta
  - planiranje i provedba niza praktičnih aktivnosti usmjerenih na komunikaciju o identitetu i vrijednostima hrvatskih građana, s naglaskom na smještanje hrvatskog identiteta u europski kontekst

Program rada:

- Provesti opsežno istraživanje na nacionalno reprezentativnom uzorku u svrhu dobivanja odgovora na postavljene ciljeve
- Sustavno raditi na adaptaciji postojećih i razvoju novih istraživačkih instrumenata za mjerenje različitih aspekata identiteta, primjenjivati postojeću suvremenu i razvijati novu metodologiju u području istraživanja identiteta
- Sustavno raditi na diseminaciji rezultata i spoznaja u okviru teme znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti u svrhu promicanja razumijevanja sastavnica identiteta, njihovih međuodnosa, važnost odnosa između identiteta i vrijednosti, te položaja hrvatskog identiteta u europskom kontekstu

TEMA: Kognitivne sposobnosti i uspješnost u različitim područjima djelovanja

Suvremeno društvo obilježeno je ubrzanom pojavom novih spoznaja, akumulacijom znanja i tehnološkim inovacijama i promjenama te se nameće potreba za kontinuiranim prilagođavanjem pojedinca promjenjivim uvjetima djelovanja, razvojem vlastitih sposobnosti i usvajanjem novih znanja i vještina. Kako bi se poticalo uspješno odgovaranje pojedinca i društva na takve izazove, potrebno je primjenom suvremenih metoda istraživanja i u okvirima novih teorijskih spoznaja proučavati kognitivne sposobnosti, procese i vještine koji to omogućuju. U okviru ove znanstvene teme provodila bi se istraživanja koja pridonose boljem razumijevanju temeljnih kognitivnih sposobnosti, procesa i vještina, kao i viših kognitivnih funkcija, te njihova odnosa s indikatorima postignuća i uspješnosti u različitim područjima ljudskog djelovanja. U tim bi se istraživanjima proučavala priroda i funkcioniranje ljudskog kognitivnog sustava, razvojne promjene i individualne razlike u kognitivnim sposobnostima, procesima i vještinama, njihove odrednice te odnos kognitivnih sposobnosti i procesa s uspješnosti u obrazovnom, radnom i sportskom okruženju. Spoznaje dobivene tim istraživanjima primjenjivale bi se u planiranju i provedbi intervencija kojima se potiče optimalno iskorištavanje vlastitih kognitivnih potencijala u cjeloživotnoj perspektivi te u različitim populacijama.

Posebni ciljevi u okviru teme su:

1. Proučavanje razvojnih promjena u kognitivnim sposobnostima
  - razvojne promjene u pažnji, učenju, pamćenju, mišljenju, rješavanju problema, izvršnim funkcijama, metakogniciji i teoriji uma
  - odrednice razvojnih promjena i individualnih razlika u kognitivnim sposobnostima, procesima i vještinama
  - odnos kognitivnih sposobnosti, procesa i vještina s funkcioniranjem i prilagodbom pojedinca u različitim socijalnim kontekstima
2. Proučavanje odnosa kognitivnih sposobnosti i uspješnosti u različitim područjima
  - odnos kognitivnih sposobnosti, procesa i vještina sa uspješnosti u obrazovnom, radnom i sportskom okruženju
  - promjene u kognitivnim sposobnostima i procesima u osoba s različitim poteškoćama i poremećajima
3. Primjena rezultata i spoznaja istraživanja
  - planiranje praktičnih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje funkcioniranja ljudskog kognitivnog sustava i poticanje optimalnog iskorištavanja vlastitih kognitivnih potencijala

Program rada:

- Opremiti psihologijski laboratorij uređajima i instrumentima potrebnima za provođenje istraživanja u okviru teme
- Provesti više manjih eksperimentalnih laboratorijskih istraživanja u kojima se primjenom suvremenih metoda mjerenja proučava funkcioniranje ljudskog kognitivnog sustava
- Provesti po jedno opsežnije istraživanje odnosa kognitivnih sposobnosti i uspješnosti u školskom, radnom i sportskom okruženju
- Izrada baterije testova za ispitivanje kognitivnih sposobnosti koji imaju prediktivnu valjanost za uspješnost u školskom, radnom i sportskom okruženju

TEMA: Obiteljski odnosi i psihosocijalni razvoj djece i mladih

Značajne socijalne i ekonomske promjene koje se događaju u suvremenom hrvatskom društvu imaju različite učinke na obiteljske odnose i psihosocijalni razvoj djece i mladih. Kako bi se poticali pozitivni ishodi za obitelj, djecu i mlade, potrebno je proučiti te učinke u okvirima novih teorijskih spoznaja i modela te primjenom suvremene metodologije istraživanja. U okviru ove znanstvene teme provodila bi se istraživanja koja pridonose boljem razumijevanju obiteljskih odnosa, roditeljstva te razvoja djece i mladih. U tim bi se istraživanjima proučavale ključne odrednice bračne kvalitete i stabilnosti, dinamika i kvaliteta odnosa među članovima obitelji u različitim obiteljima, odrednice socijalnog i emocionalnog razvoja djece i mladih te njihov učinak na različite razvojne ishode. Spoznaje dobivene tim istraživanjima primjenjivale bi se u planiranju i provedbi intervencija i programa kojima se potiču povoljni ishodi za djecu i obitelji te poboljšava njihova dobrobit.

Posebni ciljevi u okviru teme su:

1. Proučavanje partnerskih odnosa
  - individualne karakteristike pojedinaca koje pridonose kvaliteti i stabilnosti bračnog odnosa
  - obilježja interakcije među partnerima te njihov učinak na kvalitetu i stabilnost bračnog odnosa
2. Proučavanje obiteljske dinamike
  - kvaliteta odnosa među članovima obitelji na razini dijada i cijeloga sustava
  - promjene u obiteljskim odnosima tijekom života i prilagodba obiteljskog sustava na razvojne potrebe pojedinih članova
  - obiteljska dinamika i odnosi u obiteljima koje se suočavaju s različitim poteškoćama
3. Proučavanje psihosocijalnog razvoja djece i mladih
  - razvojne promjene i individualne razlike u socijalnoj, emocionalnoj i školskoj kompetenciji u djetinjstvu i adolescenciji
  - individualne i kontekstualne odrednice pozitivnih i negativnih razvojnih ishoda u socijalnom i emocionalnom području razvoja
4. Interakcija bioloških i okolinskih čimbenika u razvoju djece i mladih
  - identifikacija bioloških korelata razvojnih ishoda kod djece i mladih
  - utjecaj obiteljske dinamike na epigenom i mogućnost prijenosa utjecaja okolinskih čimbenika na sljedeće generacije
5. Primjena rezultata i spoznaja istraživanja
  - planiranje praktičnih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje kvalitete obiteljskih odnosa te na promicanje pozitivnog razvoja i dobrobiti obitelji, djece i mladih

Program rada:

- Provesti jedno opsežnije transverzalno istraživanje s uzorkom djece, adolescenata i njihovih roditelja/skrbnika te jedno transverzalno istraživanje s uzorkom bračnih parova kako bi se prikupili podatci potrebni za odgovaranje na ciljeve u okviru teme
- Započeti s provedbom longitudinalnog istraživanja odrednica psihosocijalne prilagodbe djece i mladih
- Sustavno raditi na adaptaciji postojećih i razvoju novih istraživačkih instrumenata za mjerenje konstrukata u okviru teme te primjenjivati postojeću suvremenu i razvijati novu metodologiju u području istraživanja dijadnih odnosa, obiteljskog sustava te razvojnih promjena i procesa
- Sustavno raditi na diseminaciji rezultata i spoznaja u okviru teme znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti u svrhu promicanja razumijevanja i poboljšanja dobrobiti djece, mladih i obitelji

Budući da je Hrvatsko katoličko sveučilište integrirano sveučilište, planiramo izvoditi interdisciplinarna istraživanja koja uključuju društveno-humanističke, biomedicinske i prirodne znanosti. Svjesni da je stvarnost kompleksna željeli bismo je kompleksno zahvatiti a to je moguće upravo primjenjujući interdisciplinarni pristup promatranim fenomenima.

TEMA: Molekularno biokemijski pokazatelji temperamenta i ličnosti

Mnogobrojna istraživanja svjedoče o nasljednoj bazi ljudske ličnosti, neovisno o korištenim modelima ličnosti. Različita istraživanja izvještavaju o različitom postotku varijance ličnosti koji se može pripisati genetskim faktorima, tako da se postoci kreću od 30 do 60%.

U području psihologije ličnosti postoji nekoliko psihobioloških teorija prema kojima su glavne razlike u ličnosti biološki uvjetovane. Teorije čije će se postavke, između ostalog, nastojati provjeriti ovim istraživanjem jesu Eysenckova i Cloningerova teorija ličnosti. Navedeni autori u svojim modelima crte ličnosti povezuju s određenim neurotransmiterima, najčešće serotoninom i dopaminom.

Istraživanja su pokazala da su sve tri Eysenckove dimenzije u značajnoj mjeri uvjetovane genetskim faktorima. Naime, iako Eysenck generalno ne dovodi svoje crte ličnosti u direktnu vezu s polimorfizmima od interesa za ovo istraživanje, kao što je prethodno navedeno - on smatra da genetski faktori preko fizioloških a potom i psiholoških procesa sudjeluju u razlikama u ličnosti među ljudima. Eysenck navodi da je psihoticizam obrnuto povezan s funkcioniranjem serotonergičkog sustava, u onoj mjeri u kojoj su prisutne patološke tendencije Cloningerov sedmodimenzionalni model opisuje strukturu i razvoj ličnosti kao kompleksni sistem koji se sastoji od interaktivnih domena temperamenta i karaktera. Cloninger smatra da je serotonin u pozitivnoj vezi s izbjegavanjem štete. Dopamin povezuje s traženjem novosti te iznosi tezu da je niža razina dopamina povezana s višom razinom traženja novosti.

Posebni ciljevi u okviru teme su:

- Kao što je u uvodnom dijelu izneseno, jedan od ciljeva ovog istraživanja je provjera Cloningerovih, Zuckermanovih i Grayevih postavki o povezanosti crta ličnosti i dvaju neurotransmitera, ali u kontekstu istraživanja polimorfizama gena serotoninog i dopaminskog sustava.
- Drugi cilj je pojasniti vezu između varijabli ličnosti triju različitih teorija i polimorfizama DAT, COMT, SERT i MAO gena, budući da mnoga istraživanja

nerijetko daju kontradiktorne rezultate.

Program rada:

S obzirom na iznesene ciljeve istraživanja te opisane odnose pojedinih polimorfizama s razinama DAT, COMT, SERT i MAO enzima, utjecaju tih enzima na razinu serotonina i dopamina te pretpostavkama triju teoretičara o odnosu razine tih neurotransmitera i crta ličnosti, a u svrhu provjeravanja triju teorija postavljaju se sljedeći problemi:

- Ispitati povezanost 9R i 10R alela s ekstraverzijom, neuroticizmom, psihoticizmom i traženjem novosti.
- Ispitati povezanost Val i Met alela s ekstraverzijom, neuroticizmom, psihoticizmom i traženjem novosti.
- Ispitati povezanost s i l alela s ekstraverzijom, neuroticizmom, psihoticizmom i izbjegavanjem štete.
- Ispitati povezanost 3R, 3.5R, 4R i 5R alela s ekstraverzijom, neuroticizmom, psihoticizmom i izbjegavanjem štete.

SOCIOLOGIJA

TEMA: Interdisciplinarno istraživanje manjih urbanih zajednica

„*Interdisciplinarno istraživanje manjih urbanih zajednica*“ znanstvena je tema s ciljem provedbe detaljnih društveno-humanističkih istraživanja suvremenih manjih urbanih cjelina. Metodološko polazište projekta čini upitnik Antuna Radića, urednika *Zbornika za narodni život i običaje* Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, o narodnom životu. To je ujedno prvo istraživanje koje je koristilo znanstvenu metodologiju i na osnovu kojega imamo znanstvenom metodologijom prikupljenu građu o životu u malim urbanim zajednicama početkom 20. stoljeća.

Prvi u nizu ciljanih gradova je Samobor. Osnova nam je monografija *Samobor: Narodni život i običaji* u kojoj je samoborski učitelj Milan Lang, na osnovu analitičke matrice Antuna Radića sustavno obradio gotovo sve relevantne aspekte života jedne manje urbane zajednice na prijelomu 19. i 20. stoljeća. Samim time ova monografija predstavlja iznimno vrijedno djelo jer počiva na jedinstvenom metodološkom obrascu koji nudi mogućnost raznorodnih komparativnih analiza.

Na tragu metodologije i sadržaja Langova djela, ali u skladu sa suvremenim istraživačkim metodama na području društvenih znanosti, cilj istraživanja je zabilježiti aktualne običaje i društvene posebnosti Samoboraca na početku drugog desetljeća 21. stoljeća te njihova iskustva i znanja koja će ovim putem ostati sačuvana za razmatranje budućim naraštajima. Opći utjecaji globalizacije, zatim globalna dominacija neoliberalne ekonomije i demokratskog upravljanja, kao i neposredno uključivanje Hrvatske u Europsku uniju - koje navješćuje kraj teškog tranzicijskog razdoblja nakon osamostaljenja - govore o dinamičnosti, i samim time, važnosti trenutka u kojem ovo djelo nastaje. Sve ove i još mnoštvo drugih okolnosti koje nosi duh 21. stoljeća, doprinijele su i upravo sada doprinose stvaranju novih običaja i životnih stilova u Samoboru koji u dodiru s tradicijom poprimaju neočekivane, možda hibridne, ali prije svega zanimljive i dosada ne zabilježene „nove tradicije“ specifične za Samobor. Ukoliko se ovi novi trendovi i običaji Samoboraca ne zabilježe sada, postoji opravdan strah da će pod navalom konstantnih globalnih promjena (objektivnih i subjektivnih) preostale „stare“ i trenutno „nove“ tradicije grada nestati iz prakse (ili preživjeti u nepredvidivim oblicima izražavanja), čime bi budući naraštaji Samoboraca mogli ostati zakinuti za važan dio identiteta - na kojem bi u suprotnom ako se on zabilježi - mogli nastaviti lakše i sigurnije graditi konstruktivan osjećaj pripadnosti i time doprinijeti općoj dobrobiti svoga grada u

vremenima koja nadolaze. Upravo, kao što je to bilo omogućeno naraštajima Samoboraca nakon tiskanja Langovog djela o Samoboru.

Opći ciljevi:

Uspoređujući život i običaje u Samoboru opisane u Langovu djelu s aktualnim, ovo istraživanje će ponuditi odgovore na pitanje „što se u životu Samobora i njegovih stanovnika promijenilo u posljednjih sto godina. Na osnovu provođenja ove studije, akomodacije metodologije, obraditi i ostale manje urbane sredine i vidjeti dinamiku njihova razvoja.

Specifični ciljevi:

- Provesti komparativnu analizu koja će omogućiti uvid u promjene nastale u manjim urbanim sredinama tijekom proteklih sto godina.
- Pridonijeti očuvanju preostalih starih običaja i tradicije u manjim urbanim sredinama.
- Detektirati, definirati i analizirati nove običaje i tradicije u manjim urbanim sredinama u razdoblju oslanjajući se na primarne izvore „iz prve ruke“.

Program rada i metode:

Do rezultata istraživanja doći će se suvremenim kvalitativnim i kvantitativnim metoda na području društvenih i humanističkih znanosti. Okvirna metodologija i struktura sadržaja istraživanja počiva na metodologiji čija je osnova upitnik Antuna Radića, no proširena je i obuhvaća suvremene društvene pojave vezane uz proučavanje društva i grada. Potrebno je definirati okvirni sadržaj, to jest, poglavlja prema područjima koja će se istražiti. Tako se klasičnom sadržaju koji obuhvaća pitanja prirode, tjelesnog ustroja, jezika, životnih potreština, rada, života, prava, običaja, zabave, poezije, vjerovanja, iskustva, znanja i mudrovanja dodaju nove društvene pojave: podkulture, bendovi, festivali i manifestacije, umjetnost, jezik, očuvana tradicija, kafići, kultura: galerije, knjižnice, muzeji, kulturno-umjetničke institucije, zdravlje, sport i rekreacija, izletišta, KUD-ovi, udruge, umjetnička društva, privatne i javne obrazovne ustanove, civilno društvo, gospodarstvenici, izdavačka djelatnost, stanovnici malih urbanih sredina u svijetu, turizam, politika, struktura stanovništva, religijske zajednice, kvartovi, dijelovi grada, sela i okolica, manjine.

TEMA: Religioznost i ljudska prava

Ljudska prava su jedna od osnovnih pretpostavki demokratskog političkog uređenja. Možemo reći da ona čine pretpolitički temelj demokratskog političkog uređenja. Ljudska prava na značaju dobivaju posebno nakon havarije Drugog svjetskoga rata. Kao i sa svim snažnim društveno utjecajnim konceptima i ljudska prava su u svom razvoju postala višeznačan pojam. Mnogo se raspravlja o njihovom sadržaju. Danas lučimo nekoliko generacija ljudskih prava: 1. generacija koja uključuje osobna i politička i civilna prava; 2. generacija koja uključuje socijalna, ekonomska i kulturna prava; te 3. generacija ljudskih prava koja uključuju kolektivna prava. Budući da su ljudska prava bitan politički koncept, danas možemo govoriti o razvoju, ali i koliziji ljudskih prava. To je dovelo do intenzivnih istraživanja o korijenima i utemeljenju ljudskih prava, njihovoj relaciji prema ljudskom dostojanstvu te napose religiji. Tu dolazimo do drugog pojma naše teme: religija. Religija je, kako su to uočili mnogi mislioci od Plutarha preko srednjovjekovnih mislioca, rodonadželnika sociologije pa do modernih mislioca raznih proveniencija, poput Ratzingera i Habermasa, izuzetno snažan pokretač društvenih događaja i općenito društvenoga života, uključujući i politički život. Budući da su ljudska prava nedvojbeno osnova demokratskog političkog uređenja koje je po sebi lomljivo, ranjivo, a religija je također snažan konstitutivni faktor društva, smisleno je zapitati se koja je relacija između religije i ljudskih prava? Naravno, to se može propitivati na više razina. Nas zanima razina legitimiteta. Dakle, ne samo kakav je odnos religije i ljudskih prava na razini legaliteta, implementacije u pojedina zakonodavstva, jer su ljudska prava ugrađena u gotovo sva europska ali i šire, zapadnom kulturnom krugu

imanentna zakonodavstva, već nas zanima koliko su ta prava realno povezana s religijom, bilo pozitivno, bilo negativno.

Da bismo došli do željenog rezultata potrebno nam je provesti empirijsko istraživanje koje će, oslanjajući se na normativne akte, deklaracije, povelje o ljudskim pravima i religijskim učenjima i praksama, pokazati utječe li i kako religioznost utječe na prihvaćanje i promociju ljudskih prava. U analizi ćemo uzimati ljudska prava „prve“ i „druge“ generacije, jer su ona relativno konsenzualno prihvaćena. Budući da su ljudska prava univerzalni koncept, istraživanje je potrebno provesti kroskulturalno u više zemalja i kultura kako bismo dobili što jasniju sliku o dinamici suodnosa religioznosti i konceptu ljudskih prava u različitim kulturama, kod religioznih i nereligioznih ljudi u različitim zemljama. Dakle, projekt se planira kao nužno međunarodni i interdisciplinarni.

Posebni ciljevi u okviru teme su:

- Osvjetljavanje teoretskih i društveno relevantnih odnosa između religije (religijskih učenja i praksi) i stavova prema ljudskim pravima prve i druge generacije.
- Detektiranje smjera relacija između religioznosti i ljudskih prava, odnosno realnog utjecaja religioznosti na stavove prema ljudskim pravima.
- Formuliranje teoretskih i empirijskih hipoteza o utjecaju religioznosti na ljudska prava koje će se moći testirati u budućim istraživanjima.
- Formuliranje okvirnih teoretskih zaključaka za promociju ljudskih prava u europskoj populaciji, posebno imajući u vidu mogućnost odgoja za ljudska prava.

Program rada

- Prikupljanje informacija o stanju ljudskih prava i njihovoj povezanosti s religijom u Hrvatskoj.
- Deskriptivno opisivanje stanja ljudskih prava u Hrvatskoj i publiciranje istoga u međunarodnoj studiji.
- Provođenje empirijskog istraživanja o povezanosti ljudskih prava i religioznosti u Hrvatskoj.
- Analiza dobivenih podataka i njihovo publiciranje.
- Komparativna analiza povezanosti ljudskih prava i religioznosti u zemljama u kojima se provodi istraživanje.

TEMA: Upravljanje prostorom i javne politike u Hrvatskoj

Upravljanje prostorom jedna je od najsloženijih zadataka s kojom se suočavaju suvremena društva. Razlog tome je u širokom spektru različitih aspekata u kojima se prostor pokazuje kao jedan od najkompleksnijih resursa. Općenito govoreći, s jedne strane, on je fizička i ekološka kategorija, a s druge strane prostor se javlja u povezanosti s nizom socijalnih aspekata i fenomena. Stoga upravljanje prostorom traži uvažavanje oba navedena aspekta, štoviše, njihovo uspješno povezivanje pokazuje se kao prvorazredno pitanje javnih politika koje su upućene na upravljanje prostorom pri čemu se ekološki uvjeti u okolišu povezuju s društvenim fenomenima i akterima. Drugim riječima, suvremeno se društvo suočava s potrebom da se prilikom promoviranja zaštite okoliša vodi računa i o zaštiti kulturnog krajolika i lokalnog socio-prostornog identiteta. Stoga je potrebno da suvremene koncepcije prostora budu interdisciplinarno orijentirane, tj. da uključuju i fizičke, geografske i tehničke aspekte, ali jednako tako i analizu povijesne i kulturne baštine, socijalnog identiteta, životnih stilova i drugih pitanja iz područja sociologije.

Posebni ciljevi u okviru teme su:

Analizirati prostor s aspekta socijalnog i kulturnog identiteta i opisati temeljne

značajke fenomena na više razina:

- nacionalna;
- regionalna;
- lokalna.

Analizirati transformacije hrvatske naseljske mreže:

- aktualno stanje i promjene u naseljskoj mreži;
- optimalna naseljska mreža kao indikator i preduvjet ravnomjernog prostornog razvoja

Analizirati javne politike usmjerene na upravljanje prostorom kroz podteme:

- uloga različitih socijalnih aktera kao što su stručnjaci, političari, poduzetnici i drugi, te njihovi odnosi;
- demokratizacija upravljačkih politika;
- građanska participacija u donošenju odluka;
- modeli upravljanja prostorom.

Program rada:

Sukladno naznačenim ciljevima program rada uključivao bi:

- Prikupljanje relevantne literature i dokumentacije vezane za upravljanje prostorom (strategije) te provedba analize sadržaja.
- Provedba više interdisciplinarnih istraživanja (sociolozi, socijalni geografi, urbanisti i dr.) kojima bi se identificirali osnovni pravci prostornih transformacija u suvremenoj Hrvatskoj.
- Provedba istraživanja naseljske mreže s akcentom na utvrđivanje tzv. „problematičnih točki“ s ciljem njihove uspješne transformacije.
- Provedba istraživanja stavova različitih socijalnih aktera uključenih u donošenje i provedbu javnih politika povezanih s prostorom.
- Komparacija sa sličnim praksama u Europi, osobito sa zemljama u mediteranskom i srednjoeuropskom okruženju.

TEMA: Poduzetništvo i modeli legitimacije kapitalizma u Hrvatskoj

Ova istraživačka tema će na teorijskoj i empirijskoj razini razmotriti probleme legitimacije bogatstva, poduzetništva i kapitalizma u RH. Pritom će se posebno voditi računa o preporukama za praktično ponašanje poduzetnika/menadžera u odnosu na radnike i sindikate, druge socijalne partnere i hrvatsku javnost, kao i radnika i sindikata u odnosu na poslodavce i državu.

Istraživanja vezana uz temu će svojim sadržajem i rezultatima odgovoriti i na još jedno važno pitanje: *kako poduzetnici i sindikati samo-razumijevaju sebe u Hrvatskoj s obzirom na svoja realna dostignuća i objektivne deficite?* Naime, smatramo da je došlo vrijeme da se *poduzetništvo u nas objektivizira kroz racionalne kriterije*. S obzirom na odnos poslodavaca i sindikata, valja problematizirati i ova pitanja: kakvu vrstu poslodavaca trebaju radnici, a kakve radnike poslodavci u RH?; je li fleksibilizacija radnih odnosa/radnog zakonodavstva uistinu funkcionalan temelj razvitka poslodavaca/poduzetništva u RH?; u kojoj mjeri promjene interesnih odnosa radnika i poslodavaca utječu na poduzetništvo u RH?

Napokon, istraživanje ove teme svojim konačnim proizvodima smjera promjeni dosadašnje percepcije poduzetnika u hrvatskoj javnosti na srednji i duži vremenski period. U jednom svom aspektu projekt će se posebno dotaći *negativnih aspekata 'državnoga kapitalizma'*, koji svojim svakodnevnim praksama dodatno proizvodi negativne stereotipe o poslodavcima, poduzetnicima i radništvu u hrvatskoj javnosti.

Specifični ciljevi u okviru teme su:

- pružiti opis i identifikaciju temeljnih modela legitimacije bogatstva i poduzetništva u zapadnoeuropskome i 'tranzicijskome' kapitalizmu;
- identificirati raspoložive modele i probleme legitimacije poduzetništva/kapitalizma u RH;
- analizirati interesnu reprezentaciju socijalnih partnera i praksu socijalnog dijaloga u pogledu temeljnih elemenata 'društvenoga ugovora' između rada i kapitala;
- identificirati poželjne obrasce ponašanja poduzetnika i sindikata, koji jačaju pozitivnu afirmaciju poduzetništva u javnosti;
- razviti skup pokazatelja, kojima će se moći sustavno pratiti socijalni dijalog u Hrvatskoj, status poduzetništva u javnosti i vrijednosne orijentacije prema poduzetništvu.

Program rada:

U izvedbi istraživanja predviđenih u okviru znanstvene teme koristit će se standardne tehnike anketnog istraživanja, intervjua, vođenog razgovora putem fokus-grupa te desk-analize normativne i literarne građe.

Istraživanje teme će se provoditi kroz slijed istraživačkih faza:

- Problemi legitimacije poduzetništva, bogatstva i kapitalizma u Zapadnoj Europi i odabranim 'tranzicijskim' zemljama.
- Temeljni oblici krize legitimacije privatnoga bogatstva, poduzetništva i kapitalizma u RH.
- Socijalni dijalog u RH: dosadašnja iskustva, uloga države i srž nesporazuma između gospodarsko-socijalnih partnera u zadnjih desetak godina.
- Društvena odgovornost poduzeća i poželjni 'društveni ugovor' s radništvom.
- Poželjni modeli ponašanja poduzetnika i menadžera u pogledu potrošnje viška dobiti: analiza mišljenja poslodavaca, radništva, sindikata i hrvatske javnosti.
- Preporuke za 'novu praksu legitimacije' poduzetništva i kapitalizma u hrvatskim prilikama.

Glavi su sudionici projekta, osim istraživačkoga tima:

- posebno izrađen uzorak poduzetnika,
- predstavnici socijalnih partnera u GSV (sindikati, država, predstavnici poslodavaca),
- predstavnici akademskih, kulturnih i crkvenih institucija,
- raspoloživi uzorak radnika (iz neuspješnih i uspješnih poduzeća),
- raspoloživi uzorak menadžera.

TEMA: Društvena odgovornost i kvaliteta radnog života

Svrha ove istraživačke teme je da temeljem sustavnoga pristupa identificira poželjnu i ostvarenu praksu „poštenoga/partnerskoga“ odnosa rada i kapitala u hrvatskim prilikama, mjesto takva odnosa u ostvarenoj kvaliteti radnoga života te da preporuči mjere za poboljšanje „poštenoga/partnerskoga“ odnosa rada i kapitala u Hrvatskoj.

Kao što je sama praksa Društvene odgovornosti poduzeća (DOP-a) u različitim zemljama povijesnoga karaktera i ovisna o kontingentnim okolnostima, tako je ni s kategorijom „poštenoga/partnerskoga odnosa“ rada i kapitala. U našim okolnostima pod ovom kategorijom podrazumijevat ćemo prije svega: a) praksu redovne isplate plaća i svih davanja

temeljem plaće i radnoga odnosa za pošteno obavljene posao, i b) ostvarenu kvalitetu radnoga života u poduzećima kojim se štiti dostojanstvo rada, snošljivost između podređenih i nadređenih u procesu rada, i c) jači ukupni ekonomski učinak poduzeća.

Istraživanje teme ima sljedeće posebne ciljeve:

- istražiti društvenu odgovornost poduzeća u Hrvatskoj iz kuta poželjnoga i ostvarenoga „poštenoga ili partnerskoga odnosa rada i kapitala“, iz aspekta ostvarene kvalitete života u hrvatskim poduzećima te iz aspekta legitimacije poduzetništva i rada,
- identificirati ključne dimenzije „poštenoga ili partnerskoga odnosa rada i kapitala“ u danim prilikama u zemlji,
- identificirati poslodavce i industrijske grane koji prednjače u promicanju „poštenoga ili partnerskoga odnosa rada i kapitala“ u Hrvatskoj, pridonoseći time novoj praksi DOP-a, većoj kvaliteti radnoga života, ali i dodatnoj legitimaciji rada i poduzetništva,
- identificirati mjere za poboljšanje „poštenoga/partnerskoga“ odnosa rada i kapitala u Hrvatskoj.

Program rada:

Među sudionicima istraživanja teme vidimo: ključne sindikalne središnjice u Hrvatskoj, radnike i poslodavce iz nacionalnoga/granskoga uzorka poduzeća, relevantne stručnjake, predstavnike državnih institucija, sindikata i znanstvene zajednice...

Projekt uključuje desk-analizu, rad temeljem primjerenih fokus-grupa, empirijsko istraživanje na posebno izrađenom uzorku poduzeća (N=300), anketiranje putem internetskoga portala.

Jedna od ideja vezanih uz znanstvenu temu je da se rezultati projekta obznanjuju javnosti jednom godišnje te da budu podlogom za izbor poslodavca godine u sferi poštenoga partnerstva rada i kapitala i poboljšanja kvalitete radnoga života u poduzećima.

POVIJEST

TEMA: Vojna povijest

Istraživanje vojne povijesti na akademskoj razini teži odgovorima na pitanja poput: Zašto ratovi izbijaju? Kako završavaju? Što čini kvalitetne vojnike i koja je uloga vodstva? Zašto su pobjednici pobijedili, a poraženi izgubili? Kako se razvijala vojna doktrina? Što se može naučiti iz primijenjene strategije i taktike? Kako se ratove može izbjeći i kako ograničiti njihove najstrašnije učinke? Ne ograničava se samo na neposredno vođenje ratnih operacija, nego nastoji promatrati zaraćeno društvo u cjelini.

Današnja popularna kultura – osobito putem sadržaja u javnim medijima, filmskih prikaza, ali i putem udruženja te specijaliziranih časopisa i popularne literature – pokazuje izuzetno zanimanje za sva vojna pitanja. Upravo stoga potrebno je nasuprot rastućem popularnom poimanju vojne povijesti ponuditi primjerene znanstvene rezultate. Stoga se čini opravdanim, sukladno spomenutim pitanjima, znanstveno istražiti vojnu prošlost hrvatskih povijesnih zemalja te rezultate motriti u širem kontekstu povijesnog razvoja zacrtanih vremenskih okvira u okviru spoznaja o vojnoj povijesti. Ujedno bi se tako stvorio preduvjet za jasniju komparaciju hrvatske vojne prošlosti uopće s njoj suvremenim europskim i svjetskim pandanima, kao i o važnosti vojnih procesa na tlu hrvatskih povijesnih zemalja za Europu. Štoviše, tako koncipirano istraživanje omogućuje uključivanje u svjetske trendove s istodobnim ostvarivanjem različitosti i njegovanjem vlastitoga prepoznatljivog identiteta.

Posebni ciljevi u okviru teme su:

- Vojni ustroj hrvatskog povijesnog prostora u antici
  - vojne elite ilirskih naroda

- proces rimskog osvajanja hrvatskih povijesnih prostora
- rimski vojni ustroj na hrvatskom povijesnom prostoru
- Vojne elite hrvatskog srednjovjekovlja
  - vojna uloga hrvatskoga srednjovjekovnog plemstva
  - vladar i rat, vladar i vojno vodstvo
  - strategija i način ratovanja, logistika, obrambeni sustav
  - gusarstvo i piraterija
- *Antemurale Christianitatis*, vojna povijest dugog trajanja
  - profesionalizacija vojske
  - vojna organizacija, vojne elite, vojne formacije
  - ratna propaganda
  - ratna migracija stanovništva
- Moderna i suvremena hrvatska vojna povijest
  - Hrvatski vojnici u službi u stranim vojskama
  - Hrvatski vojnici u Prvom i Drugom svjetskom ratu
  - Hrvatska vojska i Domovinski rat

Program rada

- Pokrenuti istraživanja na područjima znanstvenog interesa o: ratovima, pobunama i ustancima na hrvatskom etničkom prostoru u svim povijesnim periodima, vojnim formacijama, fortifikacijama, ugrozi i obavještajnom djelovanju, ratnoj propagandi i cenzuri, ratnoj migraciji stanovništva, djelovanju međunarodnih organizacija.
- Uvođenje novih izbornih predmeta na diplomskom studiju povijesti.
- Odgoj znanstvenog podmlatka. Uključivanje u međunarodne razmjene i sustave stipendiranja. Povezivanje s ustanovama srodnih istraživačkih i obrazovnih ciljeva.
- Stvaranje preduvjeta za otvaranje doktorskog studija.
- Sustavni rad na širenju rezultata i spoznaja znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti.

TEMA: Društvene elite na hrvatskim povijesnim prostorima

Različite društvene elite, bilo političke, intelektualne, gospodarske, vojne, kulturne ili crkvene, u mnogo čemu su oblikovale prošlost na prostorima hrvatskih povijesnih zemalja. Dinamika promjena društvenih elita je društveno-povijesni fenomen koji još uvijek nije dovoljno niti sustavno istraživan kako u hrvatskoj historiografiji, tako i u srodnim društveno-humanističkim znanostima. Upravo stoga se u sklopu ove znanstveno-istraživačke teme otvara niz podtema, poput ključnih povijesnih trenutaka u kojima dolazi do promjena društvenih elita. Štoviše, proučavanje društvenih elita kroz hrvatsku povijest moglo bi biti zanimljivo u svjetlu ulaska Republike Hrvatske u Europskoj Uniju uzme li se u obzir utjecaj čimbenika iz okruženja i europskog prostora na te elite u prijelomnim razdobljima. Tako se postavljaju pitanja poput razloga promjena društvenih elita, kakva je priroda tih smjena, postoji li veza između starih i novih društvenih elita, te kakva je njezina narav. Također bi se u sklopu ove znanstveno-istraživačke teme istražilo porijeklo (socijalno, kulturološko, vjersko, nacionalno, obrazovno) društvenih elita na hrvatskim povijesnim prostorima. Isto tako, posebna pažnja bi se posvetila kohezivnim silnicama hrvatskih elita kroz prošlost, kao i različitim vezama (obiteljskim, političkim, gospodarskim, obrazovnim) hrvatskih društvenih elita s inozemstvom. Nadalje, pažnja bi se posvetila i brojnoj emigraciji hrvatskih društvenih elita, kao i razlozima te emigracije. Isto tako, analizirale bi se percepcije hrvatskih društvenih elita u domovini, kao i njihove percepcije od strane inozemnih društvenih elita. Štoviše, pažnja bi se posvetila intelektualnim elitama i njihovom djelovanju na hrvatskim prostorima i izvan njega, s posebnim osvrtom na katoličku inteligenciju.

Nadalje, posebna pažnja posvetila bi se odnosu društvenih elita i političkih sustava. U vidu

toga odnosa posebno bi se razmatralo društvene elite na razini onih elita koje su kroz tadašnje političke sustave uspješno odgovorile potrebama društva pojedinog vremena (tzv. „uspješne elite“), potom elite koje su nestale (društveno ili fizički) uspostavom novog političkog sustava (tzv. „likvidirane elite“), pa elite koje su se oportuno uklopile u nove političke sustave ili su ih novi politički sustavi iznjedrili (tzv. „oportune elite“), kao i one društvene elite koje su svojim kulturnim, intelektualnim i političkim angažmanom ostale na rubu političkog sustava ili su od njega progonjene, ali su unatoč tome uspješno odgovorile potrebama društva pojedinog vremena (tzv. „elite u sjeni“).

Shodno svemu navedenom glavni je cilj ove znanstveno-istraživačke teme pokušati dati odgovor na pitanje nastanka, djelovanja, uloge i promjena društvenih elita kroz hrvatsku povijest.

Posebni ciljevi u okviru teme su:

- Društvene elite na hrvatskim prostorima u antici
  - vojne, političke, gospodarske elite ilirskih naroda
  - rimske vojne, kulturne, političke, gospodarske elite na prostoru Ilirka
- Društvene elite hrvatskog srednjovjekovlja
  - hrvatsko srednjovjekovno plemstvo (postanak; vrste; međusobne veze; plemstvo kao gospodarska, politička, kulturna i vojna elita; migracije)
  - crkvene elite (crkveni velikodostojnici kao gospodarska, politička i kulturna elita)
  - nove elite (trgovačka, obrtnička)
  - pojedinac i elite
  - stranci kao elite
- Društvene elite hrvatskog novovjekovlja
  - hrvatsko novovjekovno plemstvo (novo vojno plemstvo; vrste; međusobne veze; plemstvo kao gospodarska, politička, kulturna i vojna elita; migracije)
  - crkvene elite (crkveni velikodostojnici kao gospodarska, politička i kulturna elita)
  - pojedinac i elite
  - stranci kao elite
- Društvene elite na hrvatskim prostorima u 19. Stoljeću
  - stare i nove elite 19. stoljeća
  - hrvatske elite i ključni povijesni događaji (Ilirski pokret, revolucija 1848.-1849., uspostava parlamentarizma)
  - elite i političke stranke u hrvatskim zemljama
  - industrijalizacija i nove gospodarske elite
  - crkvene elite 19. stoljeća
  - elite i politički procesi prije i za vrijeme Prvoga svjetskoga rata
  - hrvatske elite i nastanak prve Jugoslavije
- Društvene elite na hrvatskim prostorima u 20. Stoljeću
  - u međuratnom razdoblju (političko djelovanje, represija, emigracija)
  - u vrijeme Drugog svjetskoga rata
  - nakon Drugoga svjetskoga rata
  - u socijalističkoj Jugoslaviji
  - društvene elite i stvaranje Republike Hrvatske

Program rada:

- Provesti sustavna arhivistička i bibliotečna istraživanja (u Republici Hrvatskoj i inozemstvu).
- Provedba terenskih istraživanja.

- Sustavno raditi na adaptaciji postojećih i razvoju novih istraživačkih metoda, odnosno metodologije rada.
- Sustavno raditi na diseminaciji rezultata i spoznaja u okviru teme znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti u svrhu promicanja razumijevanja o pojavnosti, djelovanju i promjenama društvenih elita na hrvatskih povijesnim prostorima.

TEMA: Katolička Crkva i moderno društvo

Suvremene europske vrijednosti leže u duboko ukorijenjenom kulturnom iskustvu proizašlom iz sveprisutnih društvenih utjecaja koji su naraštajima dio naše kulture. Zajedničko religijsko nasljeđe možda je i najbitniji takav utjecaj. Oblikovanje Europskih vrijednosti, dakako, proizlazi iz starogrčkog racionalizma, rimske organizacije, ali ponajviše iz judeo-kršćanskih monoteističkih koncepata (O'Connell 1991). U povijesnom i zemljopisnom smislu, kršćanska religija primjer je čimbenika koji je pomoću širenja univerzalne vjere stvorio zajedništvo vrednota u cijeloj Europi, a u samoj je srži Hrvatske povijesti, kulture i društva. Kršćanstvo, koje u hrvatskim diskursima prepoznajemo u katoličkoj Crkvi, neizostavan je element svake rasprave ili promišljanja o konstruiranju identiteta, procesima identifikacije ili kolektivne memorije. Ipak, iako su kršćanske vrednote i crkvena organizacija važnim dijelom povijesti svih europskih država, u modernom društvu svjedoci smo raznih sekularnih politika koje agresivno izostavljaju religijske temelje i strukture. Moderno doba, koje se počinje rapidno razvijati pojavom industrijalizacije i kapitalizma, a čijoj kulminaciji svjedočimo danas, kroz svoje pridodane vrijednosti naginje zanemarivanju vjerovanja, duhovnosti i religioznosti. Kartezijanskim obratom, kulturnim relativizmom, vladavinom tržišta i drugim krilaticama modernog doba možda i nesvjesno već dugo koračamo kroz period u kojem je naglašeno odvajanje od duhovnosti ili nestanak tradicionalnog društva iz kojeg crpimo identitete. Hrvatska je danas također zahvaćena mnogobrojnim procesima modernosti te se nakon raspada komunističkog sustava, koji je dodatno pridonio desakralizaciji i udaljavanju od kršćanskih vrednota i Crkve, nalazi usred konstruiranja novog kapitalističkog i demokratskog poretka. Stoga, želja je ovog projekta istražiti nove vrednote Crkve, vjere i religije u modernoj Hrvatskoj. Želi se ispitati koliko su se razvojem liberalizma stanovnici Hrvatske okrenuli/vratili tradicionalnim vrijednostima i religioznosti koja je bila zatamljivanja tijekom komunističkog perioda te koliko je hrvatsko društvo postalo otvoreno „blagodatima“ tekovina modernog društva koje s druge strane pojedinca udaljavaju od duhovnosti. Namjera je ispitati ulogu i odnos Crkve prema nusproduktima modernizacijskih procesa kao što su rad nedjeljom, otuđenje individua, porast novih religijskih zajednica. Namjera je ispitati ulogu i položaj Crkve u komunističkom periodu tijekom kojeg je izostavljena iznimno bitna odrednica; potreba za duhovnošću novopridošlih stanovnika u velike gradove. Nove urbanističke koncepcije, nove organizacije prostora; novi grad naseljen prema postavkama komunističkog društva imao je za cilj dokidanje gotovo cjelokupnog dotadašnjeg vrijednosnog sustava. Taj je čin bio usmjeren na destimulaciju vjerskog života, a u konačnici mu je cilj bio provođenje ateizacije društva. Drugim riječima želja je ispitati kakve su vjerničke zajednice stvorene u uvjetima iznimno ograničenog prostora djelovanja. Spoznati u kojoj se mjeri zakonski proklamirana sloboda vjeroispovijesti mogla ostvariti s obzirom na politički sustav unutar kojega je djelovala. S obzirom na rezultate istraživanja želja je stvoriti obrazac za istraživanje kulturne i socijalne povijesti od 60-tih do 90-ih godina 20. st. Na kraju treba spomenuti da je ovaj projekt postavljen na znatno široj znanstvenoj osnovi u koju bi osim povijesne dimenzije valjalo uključiti sociološke, etnološke, antropološke i teološke pristupe sagledavanja problema Crkve, modernog društva i niza kulturnih, povijesnih i društvenih potkonteksta koji se kriju na dugačkom putu istraživanja.

Posebne ciljeve čini istraživanje sljedećih tema:

Crkva i modernost

- Crkva i konstruiranje identiteta
- Odnos crkvenih i svjetovnih vlasti
- Odnos klera i puka
- Crkva i kolektivna memorija

Crkva i nusprodukti modernizacije

- Sekularna politika i religijske strukture
- Lokalno, regionalno, nacionalno i nadnacionalno
- Simboli identiteta i pripadnosti
- Otuđenje
- Rad nedjeljom

Crkva u komunizmu

- Odnos Crkve i komunističkih vlasti
- Komunističko razdoblje i desakralizacija društva
- Duhovnost i komunizam
- Osnivanje katoličkih župa od 60 tih do 90 tih god. 20. stoljeća
- Teizam i ateizam (vjernici i nevjernici)

Program rada:

- prikupljanje literature
- izrada tematske bibliografije
- istraživanje gradiva iz fundusa domaćih i inozemnih knjižnica
- ekstenzivna arhivska istraživanja u domaćim i inozemnim arhivima
- uspostava okvira za postavljanje buduće datoteke (kriteriji i standardi za ono što će biti u fokusu istraživanja)
- evaluaciju gradiva i izrada početne datoteke

TEMA: „Mi i Drugi“ kroz hrvatsku povijest

Budući da se danas, dvadesetak godina nakon osamostaljenja, Hrvatska opet nalazi pred izazovima novih konstruiranja identiteta ulaskom u Europsku Uniju, pojavljuje se potreba propitivanja vlastite identifikacije kroz povijest. Dobiveni odgovori pomoći će pri stvaranju objektivnog i jasnijeg stava o vlastitom identitetu u predstojećem vremenu. Stoga je neophodno kroz buduću znanstvenu djelatnost obuhvatiti koncepte koji se temelje na istraživanju identiteta i konstruiranju Drugoga kroz hrvatsku povijest pritom uzimajući u obzir višeslojnost, pluralitet i međuodnose elita, „naroda“ i marginalnih skupina. U tom procesu Drugi (koji se prepoznaju unutar etničkih, religijskih, društvenih, geografskih i ostalih kategorija) služi kao zrcalo. Određivanjem Drugog označuje se osobu ili grupu unutar procesa kojim konstruiramo vlastite uloge, položaje unutar društva i značenja samih sebe. Imati Drugog je neophodno pri stvaranju identiteta. Tim procesom pospješuje se razumjeti ono što je „ovdje“ i što je „tamo“.

Konstruiranje Drugoga počinje se temeljitije izgrađivati i definirati u Renesansi kada se, zahvaljujući tehničkom napretku, krenulo u otkrivanje pa i osvajanje novih svjetova. Izgradnja kolonijalnih carstava iziskivala je podčinjavanje drugih grupa čije se bogatstvo moglo uzeti, a zemlja osvojiti. No, otkrivanje Drugoga je također duboko potreslo poimanje

samog europskog „civiliziranog“ čovjeka koji je s jedne strane počeo uspoređivati, ponekad i hijerarhizirati narode i civilizacije što je bila podloga za primjerice trgovinu crnim robljem. S druge strane čovjek je počeo propitivati svoj položaj i položaj svoje kulture u proširenom svijetu što ga je navelo na „Kopernikov obrat“. No, značajniji zamah „odrugotvorenja“ nastaje tijekom 19. i početkom 20. stoljeća pojavom modernih nacionalnih država za čije stvaranje bilo neophodno konstruiranje narodnog identiteta koji se temelji na definiranju Nas i Drugih. Kao i u prethodnom razdoblju, Drugi je često bio prihvaćen kao dokaz svoje civiliziranosti (Povelja ljudskih prava). No upravo se u modernoj Europi često stvarao prostor u kojem se dehumaniziralo i demoniziralo određene pojedince i grupe koje se nastojalo civilizirati ali i izrabljivati (npr. kolonizacija, radništvo), odbacivati (rasizam), ignorirati (getoizacija ili komunitarizam) ili uništiti (Holokaust).

U Hrvatskoj su, tijekom njene nedavne povijesti, vidljivi i prepoznatljivi svi procesi „odrugotvorenja“ s obzirom na njenu geopolitičku poziciju, odnosno pripadanje mnogim političkim (i totalitarnim) sustavima te multinacionalnim i multikonfesionalnim državama koje su pokazale složenost Drugoga. Hrvatska je bila pozornica gdje su se vodili ratovi (npr. Drugi svjetski rat, Domovinski rat), proganjali se nacionalne manjine i vjerske skupine. No, odrugotvorenje može se također istraživati unutar „Mi“ grupe s obzirom na heterogenost hrvatskog identiteta.

Neophodno je preispitati međuodnose i formiranje lokalnih, regionalnih, nacionalnih i nadnacionalnih identiteta kroz povijest te revalorizirati ključne tvorbe poput „izmišljanje tradicije“, „kolektivno sjećanje“, „konstrukcija identiteta“, „proces identifikacije“, „instrumentaliziranje identiteta“, a koje predstavljaju temelj svih znanstvenih rasprava o identitetu. Na kraju, cilj ovog znanstvenog programa jest pružiti argumentirane i relevantne rezultate koji će, nadilazeći etnocentričke poglede, pokazati stvarno stanje hrvatskog identiteta.

Posebne ciljeve čini istraživanje sljedećih tema:

Mehanizmi formiranja identiteta kroz povijest – teorijski dio

- Lokalno, regionalno, nacionalno i nadnacionalno kroz povijest
- Stereotipiziranje, indiferencija, isključivanje, kulturni transferi, propaganda, sukobi i suradnja.
- Mjesta pamćenja, simboli identiteta i pripadnosti.

Polarizacija centara i periferija:

- Odnos hrvatskih i europskih kulturnih krugova
- Odnos "civilizirane" Europe i "barbarskog" Balkana
- Odnos političkih elita i naroda
- Odnos plemstva i puka
- Odnos bogatih i siromašnih
- Odnos učene i pučke kulture
- Odnos sela i grada
- Odnos starosjedioca i stranaca
- Odnos crkvenih i svjetovnih vlasti

Pogledi Nas naspram Drugih kroz povijest

- Položaj i vrednovanje etničkih skupina
- Položaj i vrednovanje drugih vjerskih skupina
- Marginalne skupine i stigmatizacija

- Hrvati kao Drugi

Program rada:

- Provođenje novih arhivskih istraživanja na vrelima koja govore o elementima kulturne povijesti.
- Sustavno praćenje recentnih i relevantnih domaćih i inozemnih znanstvenih istraživanja identiteta i Drugosti te pisanje kritičnih prikaza o izloženim rezultatima
- Novo sustavno obrađivanje i revaloriziranje već obrađenog gradiva i rezultata koji govore o hrvatskom identitetu i odnosu prema drugim etnokonzesionalnim skupinama na hrvatskom povijesnom području
- Stvaranje znanstvene osnove i akumulacija znanstvene ekspertize za uvođenje novih izbornih predmeta na diplomskom studiju povijesti.

PLAN ORGANIZACIJSKOG RAZVOJA ZNANSTVENE DJELATNOSTI SVEUČILIŠTA

Organizacijski razvoj znanstvene djelatnosti na Hrvatskom katoličkom sveučilištu temeljit će se na tri glavne grupe aktivnosti:

1. Formiranje i profiliranje istraživačkih grupa na postojećim sveučilišnim odjelima HKS-a
2. Uspostava znanstvene djelatnosti na sveučilišnim odjelima HKS-a u osnivanju ili sveučilišnim odjelima čije osnivanje je u planu
3. Uspostava i proširenje institucionalnog okvira za međunarodnu suradnju i interdisciplinarna istraživanja

Na već ustrojenim sveučilišnim odjelima planirano je formiranje i profiliranje istraživačkih grupa oko utvrđenih glavnih i posebnih strateških znanstvenih ciljeva. Provest će se osnaživanje već formiranih grupa ciljanim angažiranjem novih znanstvenika/istraživača, moguće putem osnivanja znanstveno-istraživačkih instituta i istraživačkih centara. Naglasak će se staviti na organizacijske mjere koje omogućuju daljnje fokusiranje istraživačke djelatnosti i metodološki razvoj. Pri tom će se poduzeti naponi u smjeru uvođenja novih kvantitativnih metoda i simulacijskih pristupa u istraživanju kompleksnih sustava te uporabe modernih tehnologija u istraživanjima u društvenim i humanističkim znanostima.

Velika pažnja posvetit će se usklađenosti organizacijskog razvoja znanstvene djelatnosti s visokoškolskim programom i procesom osnivanja novih studijskih programa. Upravo harmonizacija znanstvene i nastavne djelatnosti bit će glavna smjernica organizacijskog razvoja na sveučilišnim odjelima čije osnivanje se planira na HKS-u tijekom sljedećih pet godina. U tom smislu će se težiti da uspostavu nekog sveučilišnog odjela HKS-a vrlo blisko prati i uspostava znanstvenih aktivnosti u području rada sveučilišnog odjela, kao i povezivanje takvih znanstvenih aktivnosti sa znanstvenim aktivnostima na već postojećim sveučilišnim odjelima HKS-a u duhu interdisciplinarne suradnje.

U sljedećem petogodišnjem razdoblju postaviti će se i temelji za razvoj drugih znanstvenih područja, poput područja prirodnih, tehničkih i biomedicinskih znanosti. U tom strateškom nastojanju k profiliranju Hrvatskog katoličkog sveučilišta kao znanstveno cjelovitog sveučilišta, već postojeće ili planirane aktivnosti interdisciplinarnog karaktera u društvenim i humanističkim znanostima će postati začetak razvoja novih znanstvenih područja. Tako formiranje znanstvenih kapaciteta za razvoj kvantitativnih metoda istraživanja kompleksnih sustava može postati polazište za razvoj prirodnih i tehničkih znanosti, dok razvoj znanstvenih istraživanja u polju psihologije i pomoćnih disciplina može voditi uspostavi

istraživanja u biomedicinskim i prirodnim znanostima. Dodatna prednost je što ovakvim razvojem Hrvatsko katoličko sveučilište istinski raste na interdisciplinarni način.

Važnu ulogu u organizacijskom razvoju vezanom uz znanstvenu djelatnost će imati daljnji naponi na polju međunarodne suradnje. Do sada je uspostavljena formalna suradnja s uglednim znanstvenim institucijama Pontificia Università Lateranense, Vatikan, Pontificia Università Salesiana, Rim, Italija, Università cattolica del Sacro Cuore, Milano, Italija, Institut Català d'Arqueologia Clàssica, Tarragona, Španjolska, Pázmány Péter Catholic University, Mađarska, Ukrajinsko katoličko sveučilište u Lavovu, Ukrajina i Katoličko sveučilište u Ružomberoku, Slovačka. U procesu je uspostava međunarodne suradnje s još nekoliko uglednih akademskih institucija u Europi, a predviđene su i planirane aktivnosti uspostave međunarodne suradnje s desetak uglednih akademskih institucija s tri kontinenta.

POKAZATELJI USPJEŠNOSTI PROVEDBE STRATEŠKOG PROGRAMA ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA ZA RAZDOBLJE ≤ PET GODINA

Pokazatelji uspješnosti vezani uz posebne ciljeve prikazani su po pojedinim identificiranim znanstvenim temama. Za svaki od pokazatelja uspješnosti u zagradi je naveden jedan ili više poslova HKS-a kao znanstvene organizacije na koje se pokazatelj odnosi.

PSIHOLOGIJA

TEMA: Identitet i vrijednosti

- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- U razdoblju od pet godina održati najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljeno najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- U razdoblju od pet godina organizirana najmanje tri stručna skupa, tribine i/ili radionice u svrhu diseminacije rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme zainteresiranim stručnjacima iz prakse i javnosti (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- Izrada više završnih radova na diplomskom studiju psihologije u okviru teme kao uvod studenata u znanstveno istraživanje i priprema za doktorski studij (znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

TEMA: Kognitivne sposobnosti i uspješnost u različitim područjima djelovanja

- Uspostavljen psihologijski laboratorij opremljen uređajima i instrumentima potrebnima za provođenje istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- U razdoblju od pet godina održati najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljeno najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u

okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)

- U razdoblju od pet godina organizirana najmanje tri stručna skupa, tribine i/ili radionice u svrhu diseminacije rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme zainteresiranim stručnjacima iz prakse i javnosti (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- Izrada najmanje jedne doktorske disertacije i više završnih radova na diplomskom studiju psihologije u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja, znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

TEMA: Obiteljski odnosi i psihosocijalni razvoj djece i mladih

- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- U razdoblju od pet godina održano najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljeno najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- U razdoblju od pet godina organizirana najmanje tri stručna skupa, tribine i/ili radionice u svrhu diseminacije rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme zainteresiranim stručnjacima iz prakse i javnosti (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- Izrada najmanje jedne doktorske disertacije i više završnih radova na diplomskom studiju psihologije u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja, znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

TEMA: Molekularno biokemijski pokazatelji temperamenta i ličnosti

- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja)
- U razdoblju od pet godina održano najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljeno najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja)
- U razdoblju od pet godina organizirana najmanje tri stručna skupa, tribine i/ili radionice u svrhu diseminacije rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme zainteresiranim stručnjacima iz prakse i javnosti (temeljna znanstvena istraživanja)
- Izrada najmanje jedne doktorske disertacije i više završnih radova na diplomskom studiju psihologije u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja, znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

SOCIOLOGIJA

TEMA: Interdisciplinarno istraživanje manjih urbanih zajednica.

- Objavljivanje monografije i znanstvenih radova (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- praćenje odjeka o istraživanju i publikaciji u medijima (primijenjena i razvojna

- znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- predstavljanje publikacije u javnosti (pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga)
- izlaganja rezultata na znanstvenim skupovima (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- korištenje rezultata istraživanja i publikacije u edukativno-nastavne svrhe u školama i na sveučilištima (znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)
- implementacija iste metodologije za istraživanje drugih manjih urbanih zajednica u Hrvatskoj (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga)
- recenzije stručnjaka na istraživanje i publikaciju (temeljna znanstvena istraživanja)

TEMA: Religioznost i ljudska prava

- Publiciranje rezultata istraživanja, prvo teoretskog pregleda, a onda i empirijskih rezultata, kako za Hrvatsku, tako i komparativno Hrvatske i ostalih zemalja uključenih u projekt (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija).
- Održavanje javnih tribina (pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga)
- Kampanje za promociju ljudskih prava i njihovo učvršćivanje u svakodnevnom životu (pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).
- Izrada smjernica za poboljšavanje povezanosti religije i ljudskih prava (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).

TEMA: Upravljanje prostorom i javne politike u Hrvatskoj

- Godišnja izvješća znanstveno-istraživačkog tima, kao i periodična izvješća nakon obavljenih etapa istraživanja (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija).
- Objavljivanje radova i izlaganje rezultata istraživanja na znanstveno-stručnim skupovima (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna znanstvena istraživanja te prijenos tehnologija)
- Organiziranje stručnog skupa/tribine/radionice na kojima bi se povezali znanstvenici različitih profila, stručnjaci zaposleni/angažirani u javnoj upravi i zainteresirani/angažirani civilni akteri (udruge, pojedinci) (pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).
- Izrada preporuka koja bi koristila institucijama zaduženim za planiranje prostora, te lokalnim upravama (pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).
- Izrada diplomskih radova i barem jedne doktorske disertacije (temeljna znanstvena istraživanja, znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova).

TEMA: Poduzetništvo i modeli legitimacije kapitalizma u Hrvatskoj

- Preliminarni istraživački izvještaj: modeli i praksa legitimacije bogatstva, poduzetništva i kapitalizma u zapadnoeuropskim i tranzicijskim zemljama (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija)
- radionica o problemima socijalnog dijaloga i legitimacije poduzetništva u RH (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga),
- katalog realnih i poželjnih praksi odnosa poduzetnika prema radništvu i široj javnosti

(društvenoj zajednici) (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga),

- završni istraživački izvještaj o poželjnim modelima legitimacije bogatstva, poduzetništva i kapitalizma u RH (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija),
- konferencija o poželjnim modelima legitimacije bogatstva, poduzetništva i kapitalizma u hrvatskim prilikama (temeljna znanstvena istraživanja, primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija),
- preporuke za modernu praksu legitimacije bogatstva i poduzetništva i prijedlog skupa pokazatelja za sustavno praćenje socijalnog dijaloga u Hrvatskoj te vrijednosnih orijentacija prema poduzetništvu u hrvatskoj javnosti (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).

TEMA: Društvena odgovornost i kvaliteta radnog života

- (periodična) nacionalna ljestvica poslodavaca, rangiranih prema praksi „poštenoga/partnerskoga“ odnosa rada i kapitala u Hrvatskoj (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga),
- mjere za poboljšanje „poštenoga/partnerskoga“ odnosa rada i kapitala u Hrvatskoj, namijenjene sindikalnoj, menadžersko-poduzetničkoj i nacionalnoj javnosti (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga),
- jednodnevna konferencija posvećena partnerskom odnosu rada i kapitala i poboljšanju kvalitete radnoga života u Hrvatskoj (primijenjena i razvojna istraživanja te prijenos tehnologija, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).

POVIJEST

TEMA: Vojna povijest

- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja).
- U razdoblju od pet godina održano najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljeno najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja).
- U razdoblju od pet godina organizirana najmanje tri stručna skupa, tribine i/ili radionice u svrhu diseminacije rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme zainteresiranim stručnjacima iz prakse i javnosti (temeljna znanstvena istraživanja, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).
- Uvođenje novih izbornih predmeta i izrada više završnih radova na diplomskom studiju u okviru teme. (znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

TEMA: Društvene elite na hrvatskim povijesnim prostorima

- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja)
- U razdoblju od pet godina održano najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljeno najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja)

- U razdoblju od pet godina organizirana najmanje dva stručna ili znanstvena skupa, tribine i/ili radionice u svrhu diseminacije rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme zainteresiranim stručnjacima iz prakse i javnosti (temeljna znanstvena istraživanja, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).
- Izrada više završnih radova na diplomskom studiju povijesti u okviru teme (znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)
- Na osnovnu znanstvenih rezultata formirati poslijediplomski doktorski studij povijesti. (znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

TEMA: Katolička Crkva i moderno društvo

- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja)
- U razdoblju od pet godina održavanje najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljivanje najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja)
- U razdoblju od pet godina organiziranje tri znanstvena skupa, tribine i/ili radionice u svrhu širenja rezultata i spoznaja istraživanja u znanstvenoj i široj javnosti (temeljna znanstvena istraživanja, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).
- Izrada više završnih radova na diplomskom studiju povijesti i sociologije u okviru zadanih tema (znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

TEMA: „Mi i Drugi“ kroz hrvatsku povijest

- Godišnja izvješća istraživačke grupe o provedenim istraživačkim aktivnostima (temeljna znanstvena istraživanja)
- U razdoblju od pet godina održavanje najmanje pet izlaganja na znanstvenim skupovima i objavljivanje najmanje pet znanstvenih radova u domaćim i/ili međunarodnim znanstvenim časopisima u svrhu prikazivanja rezultata i spoznaja iz istraživanja u okviru teme (temeljna znanstvena istraživanja)
- U razdoblju od pet godina organiziranje tri znanstvena skupa, tribine i/ili radionice u svrhu širenja rezultata i spoznaja istraživanja u znanstvenoj i široj javnosti (temeljna znanstvena istraživanja, pružanje znanstvenih, savjetodavnih i stručnih usluga).
- Izrada više završnih radova na diplomskom studiju povijesti u okviru zadanih tema (znanstveno i stručno osposobljavanje doktoranata i postdoktoranata te ostalih znanstvenih i stručnih kadrova)

PROSTORNI UVJETI I OPREMA ZA OBAVLJANJE ZNANSTVENE DJELATNOSTI

Zagrebačka nadbiskupija je Odlukom broj 78/2007 od 15. siječnja 2007. dala Hrvatskom katoličkom sveučilištu na besplatnu uporabu postojeće zgrade na zk.č.br. 585, zk.ul.br. 35849 z ZK kod Općinskog suda u Zagrebu, površine 25.510 m².

Hrvatsko katoličko sveučilište trenutno koristi zgradu označenu brojem 4 i djeluje na prostoru od bruto BGP 4.948,67 m². U okviru tog prostora osiguran je prostor za predavanja,

seminare i vježbe studenata, knjižnicu, studentske aktivnosti, brzu prehranu studenata, vijećnicu, kabinete nastavnika (stalnih i vanjskih), kabinete znanstvenika i prostor za znanstveni i stručni rad. U okviru postojećeg prostora djelatnost Sveučilišta odvija se u prostoru za nastavni, znanstveni i stručni rad (predavaonice, učionice, knjižnica) u ukupnom iznosu od cca 3.600,00 m², u uredskom prostoru za znanstvenike i nastavnike (kabineti znanstvenika i nastavnika) u ukupnom iznosu od cca 800,00 m², u prostoru za stručni, administrativni, tehnički i opći rad u ukupnom iznosu od cca 250,00 m², te u liturgijskom prostoru u ukupnom iznosu od cca 300,00 m².

U 2014. godini planirano je uređenje prostora laboratorija u zgradi broj 6, što znači povećanje prostora djelovanja Sveučilišta za cca 60m².

Hrvatsko katoličko sveučilište opremljeno je:

- računalnom učionicom koja je opremljena s 19 računala. U planu je povećanje broja računala u Računalnoj učionici na 30. Računalna učionica ima dualnu namjenu te je osim držanja vježbi i seminara na računalima u okviru studijskih programa, namijenjena i za dio znanstvenih aktivnosti. Dio računala (njih 13) u računalnoj učionici je opremljen statističkim programom SPSS koji znanstvenici Sveučilišta iz različitih područja i polja znanosti koriste u svojim istraživanjima. Dodatnih sedam licenci programa SPSS je na raspolaganju znanstvenicima HKS-a za rad na računalima u kabinetima.

- knjižnim fondom i čitaoničkim prostorom

Sveučilišna knjižnica opremljena je spremišnim prostorom, tri čitaonička prostora opremljena računalima priključenima na mrežu i na WIFI. Knjižnični web osigurava pristup na knjižnični katalog i održavane poveznice na druge odabrane elektroničke izvore (knj. kataloge, strukovne portale, bibliografske i full text baze podataka i sl.). Preko Centra za online baze podataka Sveučilište ima pristup svim relevantnim bazama podataka za koje pristup osigurava MZOS ili koje su potpuno besplatne, kao što su npr. Academic Search Complete, Current Contents Connect, ScienceDirect, SCOPUS, Wiley-Blackwell, DOAJ - Directory of Open Access Journals, Hrčak, itd. Knjižnica je otvorena za korisnike ponedjeljkom od 8 do 17 sati, od utorka do četvrtka od 8 do 18 sati i petkom od 8 do 16 sati. U radu knjižnice zaposlena su tri zapsolenika (knjižničarski savjetnik-voditelj, dipl. knjižničarka i stručni suradnik).

Na temelju potpisanih sporazuma o suradnji sa znanstvenim institucijama i visokim učilištima, za dio istraživačkih tema predviđenih u strateškom elaboratu osigurat će se ugovorom pristup potrebnim laboratorijskim prostorima. U pripremi je projekt opremanja laboratorija za psihološka istraživanja na kampusu HKS-a s površinom od cca 50 m². U provođenju drugih istraživanja koja zahtijevaju laboratorijski eksperimentalni rad, Sveučilište će seu prvoj fazi, također, oslanjati na upotrebu laboratorijske infrastrukture na suradnim znanstvenim institucijama s kojima ima potpisane sporazume o suradnji ili je u tijeku sklapanje takvih sporazuma. U kasnijim fazama svog razvoja, Hrvatsko katoličko sveučilište će pristupiti izgradnji i opremanju vlastitih laboratorijskih prostora.

ZNANSTVENO I DRUGO OSOBLJE

Hrvatsko katoličko sveučilište trenutno broji 26 znanstvenika, od čega 2 znanstvena savjetnika, 10 viših znanstvenih suradnika i 14 znanstvenih suradnika od čega ih je nekoliko u postupku za izbor u više znanstveno zvanje.

Zaposleni znanstvenici u području društvenih znanosti:

- dr. sc. Gordan Črpić, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor, polje sociologija (100% radnog vremena)
- dr. sc. Stjepan Kušar, znanstveni savjetnik/redoviti profesor prvi izbor, interdisciplinarno, polje filozofija, teologija i sociologija (50% radnog vremena)
- dr. sc. Tihana Brkljačić, viši znanstveni suradnik/docent, polje psihologija (40% radnog vremena)
- dr. sc. Tajana Ljubin Golub, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor, polje psihologija (50% radnog vremena)
- dr. sc. Marko Mustapić, znanstveni suradnik/docent, polje sociologija (50% radnog vremena)
- dr. sc. Marija Šakić, znanstveni suradnik/docent, polje psihologija (50% radnog vremena)
- dr. sc. Roko Mišetić znanstveni suradnik/docent, interdisciplinarno, polje geografija (100% radnog vremena)
- dr. sc. Irena Sever znanstveni suradnik/docent, interdisciplinarno, polje informacijske i komunikacijske znanosti, sociologija (100% radnog vremena)

Zaposleni znanstvenici u ostalim područjima:

- dr. sc. Hrvoje Štefančić, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor, područje prirodnih znanosti, polje fizika (40% radnog vremena)
- dr. sc. Maja Jazvinščak Jembrek, viši znanstveni suradnik/docent, područje biomedicina i zdravstvo, polje temeljne biomedicinske znanosti (30% radnog vremena)
- dr. sc. Jasminka Štefulj, viši znanstveni suradnik/docent, područje prirodne znanosti, polje biologija (30% radnog vremena)
- dr. sc. Dalibor Karlović, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor, područje biomedicina i zdravstvo, polje kliničke medicinske znanosti (50% radnog vremena)
- dr. sc. Tomislav Domazet Lošo, znanstveni suradnik/docent, područje prirodne znanosti, polje biologija (30% radnog vremena)
- dr. sc. Mladen Stanec, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor, područje biomedicina i zdravstvo, polje kliničke medicinske znanosti (30% radnog vremena)

U društvenim znanostima, tj. na odjelima sociologije i psihologije, stavlja se naglasak na povezivanju društvenih znanosti, tj. razumjevanja čovjeka i društva, s jedne strane te prirodnih i biomedicinskih znanosti s druge strane. Naime, budući da društvena stvarnost nije podjeljena prema akademskim disciplinama, valja prožimati doprinose i uspjehe pojedinih disciplina kako se mogla razviti interdisciplinarnost te na taj način se što više približiti društvenoj stvarnosti koja traži holistički pristup. Stoga je važno imati dijelom zaposlene znanstvenike i iz prirodnih i biomedicinskih znanosti.

U daljnjem tekstu su korišteni faktori utjecaja iz 2012 JCR Science Edition.

Dr. sc. Stjepan Kušar, filozof, teolog i sociolog (interdisciplinarno područje znanosti), znanstveni savjetnik / redoviti profesor. Područja interesa su srednjovjekovna filozofija, granična pitanja filozofije, teologije, sociologije (filozofija), klasična teološka misao vezana uz dogmatsku teologiju, suvremena teološka misao (teologija) i sociologija religije (sociologija). Napisao je više desetaka znanstvenih i stručnih radova te napisao, priredio i preveo desetak

znanstvenih knjiga. Bio je suradnik na znanstvenim projektima „Vjera i moral u Hrvatskoj“ (voditelj prof. dr. Marijan Valković, zatim prof. dr. Stjepan Baloban) te „Europsko istraživanje vrednota - EVS - 1999.“ (voditelj prof. dr. Josip Baloban). Kao pozvani predavač sudjelovao je na dvadesetak domaćih i inozemnih znanstvenih skupova. Bio je glavni i odgovorni urednik „Bogoslovske smotre“. Od 1999. godine član je Europskog društva za katoličku teologiju, odnosno predsjednik Hrvatske sekcije istoga društva. Od siječnja 2013. godine član je Povjerenstva za izdavačku djelatnost Instituta za filozofiju. Ima bogato nastavno iskustvo sveučilišnog nastavnika koje je stekao na Katoličko-bogoslovnom fakultetu i na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu i na Hrvatskom katoličkom sveučilištu.

Dr. sc. Gordan Črpić, sociolog, viši znanstveni suradnik (u tijeku je postupak za izbor u znanstvenog savjetnika)/izvanredni profesor: Objavio preko 40 radova i knjiga, većinom na engleskom jeziku, u domaćim i stranim publikacijama u područjima sociologije religije, sociologije morala, sociologije obitelji, komparativnih istraživanja vrijednosti i socijanog nauka Crkve. Trenutno vodi međunarodni istraživački projekt „Religion and Human Rights“ za Hrvatsku, suradnik je na znanstvenom međunarodnom projektu „European Values Study“ (voditelj dr. sc. Josip Baloban) te „Supsidijarnost u Hrvatskom društvu“ (voditelji dr. sc. Stjepan Baloban). Stekao je značajno iskustvo u vođenju institucija i sudjelovanju u radu različitih tijela: dugogodišnji je voditelj Centra za socijalnog promicanje HBK, tajnik komisije HBK *Justicia et Pax*, bio je vanski član saborskog odbora za Ljudska prava i prava nacionalnih manjina, pročelnik je Odjela za sociologiju na HKS-u te prorektor za nastavu na HKS-u.

Dr. sc. Tihana Brkljačić, psiholog, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor: objavljivala znanstvene radove u područjima kvalitete života, stavova, komunikacije i novih tehnologija. Između ostalog objavila je znanstvene radove u međunarodnim časopisima poput *Journal of Developmental and Physical Disabilities* (faktor utjecaja = 1.134), *Croatian Medical Journal* (faktor utjecaja = 1.250) i *Medical Teacher* (faktor utjecaja = 1.824).

Dr. sc. Tajana Ljubin Golub, psiholog, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor: objavljivala u području i temama straha od kriminaliteta, nasilja, antisocijalnog ponašanja i edukacije. Objavila radove u međunarodnim časopisima poput *Schizophrenia Research* (faktor utjecaja = 4.590), *Journal of Neural Transmission* (faktor utjecaja = 3.052) i *Journal of Psychiatric Research* (faktor utjecaja = 4.066).

Dr. sc. Marija Šakić, psiholog, znanstveni suradnik/docent: Objavljivala u časopisima A1 kategorije u Hrvatskoj (Društvena istraživanja) i inozemstvu u područjima razvojne psihologije, kognitivnog razvoja u djetinjstvu i adolescenciji, socioemocionalnog razvoja u djetinjstvu i adolescenciji te odrednica obrazovnih postignuća. Između ostalog, objavljivala je radove u međunarodnim znanstvenim časopisima *British Journal of Educational Psychology* (faktor utjecaja = 2.093), *Health Education Journal* (faktor utjecaja = 0.929) *International Journal of Psychology* (faktor utjecaja = 0.632). Pročelnica je Odjela za psihologiju na HKS-u.

Dr. sc. Roko Mišetić, demograf, znanstveni suradnik/docent: Objavljivao u domaćim i međunarodnim publikacijama u područjima kretanja stanovništva, odnosa demografskih i općih razvojnih promjena u prostornom kontekstu, projekcija stanovništva, i primjena GIS-a u analizi stanovništva. Obavlja funkciju zamjenika pročelnika Odjela za sociologiju.

Dr. sc. Marko Mustapić, sociolog, znanstveni suradnik/docent: Objavljivao radove u domaćim i međunarodnim publikacijama u područjima javnog mijenja, kapaciteta modernizacije Hrvatske i migracija.

Dr. sc. Irena Sever, znanstveni suradnik/docent: objavila je desetak znanstvenih radova u domaćim i stranim knjigama i A1 časopisima (poput *Orientamenti pedagogici. Rivista internazionale di scienze dell'educazione*, Društvena istraživanja) na hrvatskom, engleskom i talijankom jeziku u područjima audiovizualnih masovnih medija filma i televizije, rodnom predstavljanju u medijima, sociologije medija, te komparativnih istraživanja vrijednosti.

Znanstvenici iz drugih područja

Dr. sc. Hrvoje Štefančić, viši znanstveni suradnik (u postupku je izbor u zvanje znanstvenog savjetnika)/izvanredni profesor objavio je 51 znanstveni rad indeksiran u bazi Web of Science u područjima kozmologije, fizike visokih energija, fizike kompleksnih sustava, interdisciplinarnih primjena teorijske fizike i modeliranja sustava u društvenim znanostima. Između ostalog, objavio je radove u međunarodnim časopisima poput Physical Review Letters (faktor utjecaja = 7.943), Journal of Cosmology and Astroparticle Physics (faktor utjecaja = 6.036) i European Physical Journal C (faktor utjecaja = 5.247). Na dan 19. rujna 2013. njegovi radovi indeksirani u bazi Web of Science imaju zabilježenih 1035 citata. Obavlja funkciju prorektora za znanost na HKS-u.

Dr. sc. Maja Jazvišćak Jembrek, viši znanstveni suradnik/docent objavila je 25 znanstvenih radova indeksiranih u bazi Web of Science u područjima neorodegeneracije, neoroprotekcije, stresa, dugotrajne primjene lijekova i mehanizama tolerancije i ovisnosti. Između ostalog, objavila je radove u međunarodnim časopisima poput Psychopharmacology (faktor utjecaja = 4.061), Brain Research Bulletin (faktor utjecaja = 2.935) i Journal of Molecular Neuroscience (faktor utjecaja = 2.891). Na dan 19. rujna 2013. njeni radovi indeksirani u bazi Web of Science imaju zabilježenih 212 citata.

Dr. sc. Jasminka Štefulj, viši znanstveni suradnik/docent objavila je 26 znanstvenih radova indeksiranih u bazi Web of Science u područjima neurogenetike, bioloških korelata ponašanja, genske regulacije i serotonina. Između ostalog, objavila je radove u međunarodnim časopisima poput Circulation Research (faktor utjecaja = 11.861), Biological Psychiatry (faktor utjecaja = 9.247) i Journal of Pineal Research (faktor utjecaja = 7.304). Na dan 19. rujna 2013. njeni radovi indeksirani u bazi Web of Science imaju zabilježenih 550 citata.

Dr. sc. Tomislav Domazet-Lošo, znanstveni suradnik/docent objavio je 13 znanstvenih radova indeksiranih u bazi Web of Science u područjima evolucije, filogenije i genetike. Između ostalog, objavio je radove u međunarodnim časopisima poput Nature Review Genetics (faktor utjecaja = 41.063), Nature (faktor utjecaja = 38.597) i Genome Research (faktor utjecaja = 14.397). Na dan 20. rujna 2013. njegovi radovi indeksirani u bazi Web of Science imaju zabilježenih 436 citata. Dobitnik je većeg broj nagrada i priznanja poput državne nagrade za znanost i Reda Danice s likom Ruđera Boškovića.

Dr. sc. Mladen Stanec, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor: objavljuje u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima u područjima istraživanja tumorskih stanica i postoperativnog stanja pacijenata. Između ostalog, objavio u časopisima Croatian Medical Journal (faktor utjecaja = 1.250), Journal of Nuclear Medicine (faktor utjecaja = 5.774), Annals of Plastic Surgery (faktor utjecaja = 1.384). Izv. prof. dr. sc. Stanec ima dugogodišnje kliničko iskustvo na Institutu za tumore Kliničkog bolničkog centra Sestara milosrdnica.

Dr. sc. Dalibor Karlović, psihijatar, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor: objavljuje u područjima psihologije ličnosti, psihopatologije, genskih polimorfizama, monoaminskih sustava i molekularno-biokemijski pokazatelji. Između ostalog, objavio je znanstvene radove u međunarodnim časopisima poput European Neuropsychopharmacology (faktor utjecaja = 4.595), International Journal of Neuropsychopharmacology (faktor utjecaja = 5.641), European Journal of Neurology (faktor utjecaja = 4.162). Izv. prof. dr. sc. Karlović ima dugogodišnje kliničko iskustvo na Klinici za psihijatriju Kliničkog bolničkog centra Sestara milosrdnica.

Za humanističke znanosti

Zaposleni znanstvenici u području humanističkih znanosti:

- dr. sc. Emilio Marin, znanstveni savjetnik/redoviti profesor, polje arheologija (100% radnog vremena)
- dr. sc. Željko Tanjić, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor, polje teologija

- (100% radnog vremena)
- dr. sc. Ines Sabotič, viši znanstveni suradnik/docent, polje povijest (100% radnog vremena)
- dr. sc. Jerko Valković, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor, polje teologija (30% radnog vremena)
- dr. sc. Siniša Bilić Dujmušić, znanstveni suradnik/docent, polje povijest (100% radnog vremena)
- dr. sc. Hrvoje Kekez, znanstveni suradnik/docent, polje povijest (100% radnog vremena)
- dr. sc. Ivan Majnarić, znanstveni suradnik/docent, polje povijest (100% radnog vremena)
- dr. sc. Mario Kevo, znanstveni suradnik/docent, polje povijest (100% radnog vremena)
- dr. sc. Luka Šešo, znanstveni suradnik/docent, polje etnologija/antropologija (100% radnog vremena)
- dr. sc. Tomislav Anić, znanstveni suradnik/docent, polje povijest (100% radnog vremena)

Humanističke znanostima pokrivaju prije svega polje povijesti ali i arheologije, etnologije/antropologije i teologije.

Ukupno je za područje humanističkih znanosti 1030% radnog vremena iz područja humanističkih znanosti.

Znanstvenici iz područja humanističkih znanosti

Dr. sc. Emilio Marin, arheolog, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju/redoviti profesor u trajnom zvanju: objavljivao u domaćim i međunarodnim časopisima i knjigama u područjima i temama iz antičke arheologije, stare povijesti i epigrafije, Salone, Narone, starokršćanske arhitekture, rimske skulpture, rimskih natpisa. Svojim radovima obavljenim u domaćim i međunarodni časopisima značajno doprinijeo promicanju hrvatske arheološke baštine na međunarodnoj razini. Za svoje je radove prof. dr. sc. Emilio Marin dobio mnogobrojna priznanja i nagrade te je član međunarodnih znanstvenih arheoloških institucija. Obavlja funkciju prorektora za međunarodnu suradnju na HKS-u.

Dr. sc. Željko Tanjić, teolog, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor: objavljivao u domaćim (npr. Bogoslovska smotra) i inozemnim teološkim časopisima A1 kategorije. Prepoznat po svojim radovima iz područja fundamentalne teologije, promišljanja povezanosti teologije i suvremenog svijeta te Crkve u suvremenom svijetu.

Dr. sc. Ines Sabotič, povjesničar, viši znanstveni suradnik/docent: objavljivala u područjima i temama iz kulturne povijesti, urbane povijesti, reprezentacije, mjesta pamćenja i kulturnih transfera. Pretežito objavljuje u međunarodnim publikacijama na francuskom i engleskom jeziku. Obavlja funkciju pročelnice Odjela za povijest.

Dr. sc. Jerko Valković, teolog, viši znanstveni suradnik/izvanredni profesor: objavljivao u područjima i temama iz socijalnog nauka Crkve, medija, evangelizacije, medijskih prijenosa liturgijskih slavlja, etike u medijima. Objavio u domaćim i međunarodnim časopisima na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Dr. sc. Tomislav Anić, povjesničar, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim i stranim publikacijama u područjima i temama iz ekonomske povijesti, socijalna povijesti i povijesti svakodnevice..

Dr. sc. Siniša Bilić Dujmušić, povjesničar, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim i stranim publikacijama u područjima i temama iz antičke povijesti, vojne povijesti, Starovjekovne povijesti, antičke vojne i ratne povijesti, povijesti Ilirika, povijesti rimske kasne

republike.

Dr. sc. Ivan Bulić, povjesničar, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim publikacijama u područjima i temama iz dr. sc. Ivan Bulić, znanstveni suradnik/docent, polje povijest (100% radnog vremena) suvremene povijesti, Hrvatske u Prvom svjetskom ratu, procesa hrvatske nacionalne integracije, političkih stranke u Trojednoj kraljevini Hrvatskoj, Slavoniji i Dalmaciji, Hrvatske ratna i vojna povijest, Hrvatskog naroda tijekom 19. stoljeća.

Dr. sc. Hrvoje Kekez, povjesničar, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim i stranim publikacijama u područjima i temama iz srednjovjekovne povijesti, vojne povijesti Hrvatske, hrvatskog i slavonskog srednjovjekovnog plemstva, srednjovjekovnog urbaniteta, protuosmanskih ratova, srednjovjekovne topografije, hrvatske heraldičke baštine.

Dr. sc. Mario Kevo, povjesničar, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim i stranim publikacijama u područjima i temama iz suvremene povijesti, vojne povijesti, povijesti Drugog svjetskog rata, žrtave rata, Represivnog sustava NDH, humanitarne problematike, djelatnosti Međunarodnog odbora Crvenog križa, Međunarodnog Crvenog križa i Hrvatskog Crvenog križa.

Dr. sc. Ivan Majnarić, povjesničar, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim i stranim publikacijama u područjima i temama iz srednjovjekovne povijesti, crkvene povijesti, srednjovjekovne crkvene povijesti, srednjovjekovne diplomatske povijesti, kasnosrednjovjekovne društvene povijesti, srednjovjekovne političke misli, srednjovjekovnih vrela.

Dr. sc. Ivica Miškulin, povjesničar, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim i stranim publikacijama u područjima i temama iz suvremene povijesti, političke povijesti, Domovinskog rata, suvremene hrvatske političke povijesti, položaja hrvatskog naroda u monarhističkoj Jugoslaviji, međunarodnog posredništva u ratovima u bivšoj Jugoslaviji 1991.-1998., mirovnih operacija Ujedinjenih naroda u Hrvatskoj 1991.-1998.

Dr. sc. Luka Šešo, etnolog, znanstveni suradnik/docent: Objavio u domaćim i stranim publikacijama u područjima i temama iz antropologije religije, tradicijskih vjerovanja, religijskog sinkretizma, mitologije, marginalnih skupina kroz povijest.

Znanstvenici u višim zvanjima objavili su veći broj radova u relevantnim domaćim i inozemnim publikacijama, dok znanstvenici u nižim zvanjima imaju manji broj radova, ali pokazuju perspektivnost s obzirom na to da sudjeluju u istraživačkim projektima koji će im osigurati objavljivanje radova i znanstveno napredovanje. Znanstvena produktivnost znanstvenog osoblja je na visokoj razini. Njihova kvaliteta potvrđuje izbor u odgovarajuća zvanje od strane Matičnih odbora prema Pravilniku o izboru u znanstvena zvanja. U znanstvenoj produkciji u humanističkim disciplinama na HKS-u prisutno je i objavljivanje radova na hrvatskom jeziku u domaćim publikacijama što potiče razvoj struke i disciplina, odnosno općenito produktivnost i razvoj hrvatske društvene i humanističke znanosti, kao i objavljivanje radova na engleskom, francuskom, talijanskom i ostalim svjetskim jezicima u relevantnim stranim publikacijama, od kojih nekih pripadaju u sam vrh znanstvene produkcije, što omogućuje prisutnost i prepoznatljivost znanstvenika HKS-a u svijetu.

FINANCIJSKA SREDSTVA ZA OBAVLJANJE ZNANSTVENE DJELATNOSTI

Sukladno ustrojstvenim aktima (Dekretu, Instrukciji za osnivanja, Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture, Sporazum potpisan 02. studenog 2007. godine između Vlade RH i Nadbiskupije zagrebačke) Hrvatsko katoličko sveučilište financira se sredstvima osiguranim u Državnom proračunu (izdatci za zaposlene), te novčanim sredstvima Osnivača koji pokrivaju tekuće troškove, ulaganja u razvoj Sveučilišta, troškove istraživanja, međunarodnu sveučilišnu suradnju i druge oblike suradnje, znanstvene i stručne projekte, ulaganja u opremu i prostor (kapitalna ulaganja i

investicijsko održavanje).

Prva novčana sredstva za pokretanje znanstveno istraživačke djelatnosti osigurana su od strane Osnivaču u 2013. godini. U petogodišnjoj financijskoj projekciji novčana sredstva za realizaciju znanstveno istraživačke aktivnosti planiraju se osigurati iz djela novčanih sredstava osiguranih u Državnom proračunu (izdatci za zaposlene), iz novčanih sredstava osiguranih od Osnivača, iz donatorskih izvora (katolička sveučilišta, crkvene ustanove, zaklade i ostalo), iz sredstava ostvarenih vlastitom djelatnošću, te iz sredstava osiguranim drugim aktivnostima (povećanjem raznolikosti izvora financiranja znanstvene djelatnosti u vidu broja nezavisnih izvora, kao i prirode tih izvora (javni i privatni, domaći i inozemni, pravne i fizičke osobe, postepenim povećanjem udjela u financiranju znanstvene djelatnosti iz drugih izvora, osobito iz znanstvenih i stručnih projekata dobivenih na domaćim i međunarodnim natjecanjima, projekata s gospodarskim subjektima, javnim poduzećima te tijelima državne uprave i lokalne samouprave, zaklada, donacija i drugih izvora, intenzivnim angažmanom u prijavi za sredstva iz srakturnih, kohezijskih i drugih fondova Europske unije na raspolaganju hrvatskim akademskim institucijama, osobito u narednih 5-7 godina, drugim bilateralnim i multilateralim suradnim međunarodnim projektima, osobito s drugim katoličkim sveučilištima u cijelom svijetu, uspostavom efikasnih procedura upravljanja troškovima i opremom, poput uspostave centraliziranih registara različitih tipova opreme radi njene maksimalne iskorištenosti i izbjegavanja dupliranja kapaciteta.

Temeljne odrednice u usmjeravanju rashoda za znanstvenu djelatnost na Hrvatskom katoličkom sveučilištu obuhvaćaju:

- Osiguranje dijela proračunske stavke za izdatke za zaposlene (znanstvenici i ostali)
- Osiguranje dijela proračunske stavke za znanstvene i stručne projekte na Hrvatskom katoličkom sveučilištu iz sredstava Osnivača;
- Osiguranje dijela proračunske stavke za znanstvene i stručne projekte na Hrvatskom katoličkom sveučilištu iz donacija i ostalih izvora;
- Interne pozive za projekte znanstvenika Hrvatskog katoličkog sveučilišta, te za zajedničku realizaciju projekata sa znanstvenicima s ustanova s kojima Hrvatsko katoličko sveučilište ima potpisane sporazume o suradnji;
- Financiranje, u potpunosti ili dijelu znanstvenih tema identificiranih u strateškom elaboratu;
- Angažman novih znanstvenika/istraživača za znanstvene aktivnosti na identificiranim znanstvenim temama u okviru sporazuma o suradnji ili izvan koje angažiranje će se platiti iz redovite doznake sredstava Osnivač;
- Financijsko podupiranje nastanka i djelovanja istraživačkih grupa, te ustrojavanje istraživačkih centara i instituta u okviru ustrojstvenih akata HKS-a;